

Briff Ymchwil Data Cyrhaeddiad Cyfnod Allweddol 4

Awdur: **Michael Dauncey**
Dyddiad: **Chwefror 2018**

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Gwasanaeth Ymchwil

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru, i gytuno ar drethi yng Nghymru, ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Awdur: **Michael Dauncey**

Dyddiad: **Chwefror 2018**

Rhif Papur: **18-015**

Cysylltwch â ni

Y Gwasanaeth Ymchwil
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

☎ : 0300 200 6293

✉ : Michael.Dauncey@Cynulliad.Cymru

🌐 : seneddymchwil.blog

🐦 : [@SeneddYmchwil](https://twitter.com/SeneddYmchwil)

🌐 : Cynulliad.Cymru/Ymchwil

© Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2018

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Briff Ymchwil

Data Cyrhaeddiad Cyfnod Allweddol 4

Mae'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil yn cyflwyno data ar gyrhaeddiad disgyblion yng Nghyfnod Allweddol 4. Mae'n canolbwyntio'n arbennig ar gyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim. Dyma'r mesur procsi i nodi plant sy'n dod o gartrefi sydd ar incwm isel. Nod Llywodraeth Cymru yw gwella cyrhaeddiad y grŵp hwn o ddisgyblion drwy ei strategaeth Ailysgrifennu'r Dyfodol a'i chyllid wedi'i dargedu ar ffurf y Grant Datblygu Disgyblion.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi ceisio gwella cyrhaeddiad mewn ysgolion sy'n tanberfformio. Targedodd gyllid a chefnogaeth mewn ysgolion penodol drwy ei rhaglen Her Ysgolion Cymru, a oedd yn rhedeg o 2014 i 2017. Felly, mae'r papur hwn yn edrych ar gyrhaeddiad disgyblion yn yr ysgolion hyn hefyd.

Mae'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil yn diweddarau fersiwn flaenorol o'r papur hwn, a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2017, i gynnwys y data cyrhaeddiad terfynol ar gyfer 2017 gan Lywodraeth Cymru. Y bwriad yw iddo lywio ymchwiliad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg i gyllid wedi'i dargedu i wella canlyniadau addysgol.

Mae'r papur hwn yn gwneud sylwadau ar newidiadau yng nghyrhaeddiad disgyblion yn 2017 o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, yn seiliedig ar ddata Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, nid yw rhai cymariaethau rhwng blynyddoedd yn ddilys yn ystadegol mwyach oherwydd newidiadau mewn mesurau perfformiad. Mae'r newidiadau hyn yn effeithio'n benodol ar fesurau trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2. Felly, mae'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil hefyd yn defnyddio cyfraddau cyrhaeddiad TGAU A*-C yn y pynciau craidd.

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
Trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2	1
Cyrhaeddiad TGAU mewn pynciau craidd	2
Categoriaddio ysgolion	3
Mynd i'r afael â'r bwlch cyrhaeddiad o ran amddifadedd	3
Cefnogi ysgolion sy'n tanberfformio	4
Ymchwiliad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg.....	4
2. Mynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar gyrhaeddiad.....	5
Y Grant Datblygu Disgyblion	5
Data cyrhaeddiad Cymru Gyfan, yn ôl cymhwysedd disgyblion i gael prydau ysgol am ddim	7
Data lefel awdurdod lleol a rhanbarthol, yn ôl cymhwysedd am brydau ysgol am ddim.....	16
3. Gwella canlyniadau disgyblion mewn ysgolion sy'n tanberfformio	37
Her Ysgolion Cymru.....	37
Data cyrhaeddiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 yn ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' Her Ysgolion Cymru.....	40
Data cyrhaeddiad pwnc craidd TGAU yn ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' Her Ysgolion Cymru.....	51

1. Cyflwyniad

Rhyddhawyd **y data a gyhoeddwyd ddiweddaraf ar gyrhaeddiad yng Nghyfnod Allweddol 4** gan Lywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2017, yn dilyn arholiadau haf 2017. Roedd yr ystadegau terfynol hyn yn diweddarau'r data dros dro a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2017. Diweddarodd Llywodraeth Cymru ei **gwefan Fy Ysgol Leol** gyda data lefel ysgol 2016/17 ar 1 Chwefror 2018.

Mae'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil yn defnyddio'r data hyn i ddadansoddi cynnydd wrth wella canlyniadau disgyblion, yn enwedig ymhlith disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ac sy'n fuddiolwyr wedi'u targedu i **Grant Datblygu Disgyblion** Llywodraeth Cymru, ac mewn ysgolion a gafodd gymorth ychwanegol o dan **Raglen Her Ysgolion Cymru**.

Trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2

Y prif fesur perfformiad a ddefnyddiwyd gan Lywodraeth Cymru yn y blynyddoedd diwethaf yw trothwy cynwysedig Lefel 2. Fodd bynnag, mae newidiadau i'r ffordd y gall cymwysterau gyfrif tuag ato o 2017 ymlaen yn arwain at **anawsterau wrth wneud cymariaethau â blynyddoedd blaenorol**.

- Mae mesur trothwy Lefel 2 yn gyfystyr â 5 TGAU neu fwy ar raddau A*-C neu'r cyfwerth galwedigaethol.
- Mae trothwy cynwysedig Lefel 2 yn golygu bod yn rhaid i'r 5 TGAU neu fwy hyn neu'r cyfwerth galwedigaethol gynnwys Cymraeg neu Saesneg a Mathemateg.

Y cyfwerthedd galwedigaethol yw'r agwedd ar y mesurau sydd wedi newid yn fwyaf arwyddocaol. O 2017, **efallai na fydd cymwysterau galwedigaethol yn ffurfio dim mwy na 40 y cant** o'r 5 TGAU neu fwy yn y trothwy Lefel 2, h.y. rhaid i ddisgybl ennill o leiaf dri TGAU gwirioneddol ar raddau A*-C i'w gyflawni. Mae hyn yn adeiladu ar y newid a gyflwynwyd yn 2016 lle na all unrhyw gymhwyster galwedigaethol fod yn werth mwy na'r hyn sydd gyfwerth â dau TGAU mewn mesurau perfformiad.

Roedd cyfran y disgyblion a oedd yn cyflawni'r mesurau diwygiedig ar gyfer trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 yn **llai na'r gyfran a oedd yn cyflawni'r fersiynau blaenorol o'r mesurau** yn 2016 (gweler pennod 2 am y data.) Roedd hyn yn **dilyn cynnydd o un flwyddyn i'r llall** yn dyddio'n ôl i'r degawd diwethaf. Mae'n anodd dadansoddi beth mae canlyniadau 2017 yn ei olygu o ran perfformiad, oherwydd y newidiadau yn sut y caiff trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 eu mesur erbyn hyn. Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud **nad yw cymariaethau rhwng 2017 a blynyddoedd blaenorol yn ddilys yn ystadegol**.¹

Er bod y newidiadau i fesurau perfformiad yn berthnasol i ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys, ymddengys eu bod wedi arwain at ostyngiad mwy amlwg yng nghyrrhaeddiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 ymhlith disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim. Roedd y bwch cyrrhaeddiad rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'u cyfoedion yn **ehangach yn 2017, o dan y mesurau diwygiedig ar gyfer trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2**, nag yr oedd yn y blynyddoedd diwethaf o dan y fersiynau blaenorol o'r mesurau. Roedd hyn yn dilyn **gostyngiadau parhaus** yn y bwch ers 2010.

---

¹ Newid arall i'r mesurau trothwy cynwysedig Lefel 2 yw mai dim ond laith Gymraeg a Saesneg sy'n cyfrif, yn hytrach na Llenyddiaeth Gymraeg neu Saesneg hefyd. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau **datganiad ystadegol Rhagfyr 2017, blog y Prif Ystadegydd a datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru** ar 6 Rhagfyr am eglurhad pellach.

---

the cap on the value of non-GCSEs has contributed to a shift away from vocational qualifications towards GCSEs, reversing the trends seen in some subjects in recent years.

Mae'r data ar gyfer 2017 yn dangos y cyfraniad a wnaeth cymwysterau galwedigaethol i berfformiad y blynyddoedd blaenorol yn erbyn trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2. Mae hefyd yn bosibl bod cyfyngu nifer y cymwysterau galwedigaethol y gellir eu cynnwys yn y trothwy wedi effeithio ar ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i raddau helaeth os ydynt yn fwy tebygol o gymryd cymwysterau galwedigaethol yn lle TGAU.

Cyrhaeddiad TGAU mewn pynciau craidd

Mae'r anawsterau wrth gymharu data trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig lefel 2 gyda blynyddoedd blaenorol yn golygu bod edrych yn agosach ar ddata ar gyfer pynciau unigol yn dod yn fwy perthnasol a defnyddiol.

Y disgyblion ym Mlwyddyn 11 yn 2017 oedd y **garfan flynyddol gyntaf o ddisgyblion a oedd yn sefyll yr arholiadau yn erbyn y manylebau newydd** ar gyfer TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg (gan gynnwys Rhifedd Mathemateg am y tro cyntaf). Derbynnir yn gyffredinol fod effaith 'sawtooth' yn aml yn dilyn diwygio cymwysterau.² Mae Cymwysterau Cymru a CBAC yn gweithredu **model canlyniadau cymaradwy** i gynnal sefydlogrwydd o ran graddau, a ddylai liniaru, i ryw raddau, yn erbyn unrhyw ystumiad a allai fod yng nghanlyniadau cyffredinol y garfan yn sgil manylebau newydd. Fodd bynnag, ni fyddai hyn bob amser yn gwneud iawn am yr effaith yn llawn, yn arbennig lle nad oes unrhyw beth i'w gymharu ag ef, megis Rhifedd Mathemateg.

Mae gwybodaeth am ganlyniadau cymaradwy a gosod ffiniau ar gyfer graddau ar gael ar [wefan Cymwysterau Cymru](#). Gellir cael eglurhad pellach o'r newidiadau i arholiadau Cymraeg, Saesneg a Mathemateg yn 2017, gan gynnwys haenau mynediad a gwaith cwrs, mewn [erthygl a ysgrifennwyd gan Cymwysterau Cymru ar gyfer blog Gwasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol](#) ym mis Awst 2017.

Mae'r data cyrhaeddiad ar gyfer TGAU Saesneg, Mathemateg a Gwyddoniaeth (a gyflwynwyd ym mhennod 2 y papur hwn) yn nodi **gostyngiad mewn cyrhaeddiad yn 2017 ac ehangu'r bwlch** rhwng cyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'u cyfoedion. Ceir trosolwg cryno isod:

- Gostyngodd y gyfran o'r holl ddisgyblion a oedd yn ennill graddau A*-C mewn **TGAU Saesneg** (y canlyniad gorau o laith neu Lenyddiaeth) o 69.3 y cant yn 2016 i 66.2 y cant yn 2017. Roedd hyn yn dilyn cynnydd o un flwyddyn i'r llall ers 2012 pan oedd yn 62.2 y cant. Ehangodd y bwlch mewn cyrhaeddiad TGAU Saesneg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 28.6 pwynt canran yn 2016 i 30.8 pwynt canran yn 2017, ar ôl cynnydd parhaus i gau'r bwlch ers 2010. (Gweler **Tabl 3** y papur hwn)
- Gostyngodd y gyfran o'r holl ddisgyblion a oedd yn ennill graddau A*-C mewn **TGAU Cymraeg** (laith Gyntaf, y canlyniad gorau o laith neu Lenyddiaeth) o 75.1 y cant yn 2016 i 74.5 y cant yn 2017. Fodd bynnag, cododd y gyfradd cyrhaeddiad ar gyfer disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim o 50.9 y cant yn 2016 i 54.4 y cant yn 2017. Lleihaodd y bwlch mewn cyrhaeddiad TGAU Cymraeg

---

² I gael trafodaeth bellach ar hyn, gweler cyhoeddiad Ofqual, [An investigation into the 'Sawtooth Effect' in GCSE and AS / A level assessments](#), Medi 2016

rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 26.8 pwynt canran yn 2016 i 22.2 pwynt canran yn 2017. (Gweler **Tabl 4** y papur hwn)

- Gostyngodd y gyfran o'r holl ddisgyblion a oedd yn ennill graddau A*-C mewn **TGAU Mathemateg** o 66.9 y cant yn 2016 i 62.5 y cant yn 2017. Roedd hyn yn dilyn cynnydd o un flwyddyn i'r llall ers 2010 pan oedd yn 55.7 y cant. Gostyngodd y gyfradd cyrhaeddiad ar gyfer disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn yr un modd o 43.6 y cant yn 2016 i 38.3 y cant yn 2017. Roedd y bwlch mewn cyrhaeddiad TGAU Mathemateg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn eithaf tebyg, gan ehangu rywfaint o 29.6 pwynt canran yn 2016 i 30.3 yn 2017. (Gweler **Tabl 5** y papur hwn)
- Gostyngodd y gyfran o'r holl ddisgyblion a oedd yn ennill graddau A*-C mewn **TGAU Gwyddoniaeth** o 84.0 y cant yn 2015 i 82.4 y cant yn 2016 a 75.6 y cant yn 2017. Roedd hyn yn dilyn cynnydd o un flwyddyn i'r llall ers 2010 pan oedd yn 63.6 y cant. Ehangodd y bwlch mewn cyrhaeddiad TGAU Gwyddoniaeth rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 15.0 pwynt canran yn 2016 i 24.0 pwynt canran yn 2017, ar ôl cynnydd parhaus i gau'r bwlch rhwng 2010 a 2015. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018. Gallai hyn fod wedi effeithio ar ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim fwy na disgyblion nad ydynt yn gymwys. (Gweler **Tabl 6** y papur hwn)

Categoreiddio ysgolion

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru **ganlyniadau categoreiddio ysgolion** ar gyfer 2017 ar 1 Chwefror 2018. Prif ddiben y system categoreiddio yw nodi ysgolion sydd â'r angen mwyaf am gymorth.

Amlygodd **Llywodraeth Cymru** y canlynol:

- Mae 85.3 y cant o ysgolion cynradd a 68.3 y cant o ysgolion uwchradd yn y categorïau gwyrdd a melyn erbyn hyn. Mae'r cynnydd hwn ers y llynedd yn parhau'r **duedd a welwyd ers 2015**.
- Gwelwyd **cynnydd bach iawn yn y gyfran o ysgolion coch** - y rheini y nodir bod angen y cymorth mwyaf arnynt. Gwelwyd cynnydd o 0.4 pwynt canran yn y sector cynradd a 2.9 pwynt canran yn y sector uwchradd.
- Mae 45 y cant o ysgolion arbennig wedi'u categoreiddio'n ysgolion gwyrdd, sef y categori o ysgolion y mae angen y cymorth lleiaf arnynt. Nid oes un ysgol arbennig yn y categori coch, sef y rheini y mae angen y cymorth mwyaf arnynt.

Mynd i'r afael â'r bwlch cyrhaeddiad o ran amddifadedd

Mae'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil yn cyflwyno ystadegau ar gyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim o'i gymharu â disgyblion nad ydynt yn gymwys a chyfanswm y garfan o ddisgyblion. Cymhwysedd am brydau ysgol am ddim yw'r procsi a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer amddifadedd ymhlith disgyblion ysgol.

Mae hyn yn arwyddocaol oherwydd, yn ogystal â chodi safonau ysgolion a pherfformiad disgyblion yn gyffredinol, mae gan Lywodraeth Cymru amcan penodol o leihau'r bwlch rhwng cyrhaeddiad disgyblion o gefndiroedd difreintiedig a'u cyfoedion. Y **Grant Datblygu Disgyblion (y Grant 'Amddifadedd' gynt)**, sy'n darparu cyllid ychwanegol i ysgolion yn seiliedig ar nifer y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ar eu cofrestr, yw'r prif ysgogiad a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru i gyflawni'r nod hwn.

Dywedd Kirsty Williams, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, wrth y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn ystod y [gwaith craffu ar gyllideb ddrafft 2017-2018 \(PDF 947KB\)](#) ym mis Tachwedd 2016:

Rwy'n disgwyl y bydd ein polisiau i gyd yn helpu i godi safonau a chau rhagor ar y bwloch cyrhaeddiad rhwng disgyblion o'n cymunedau mwyaf difreintiedig a'r rheini o ardaloedd mwy llewyrchus.

Cefnogi ysgolion sy'n tanberfformio

Mae'r papur hwn hefyd yn cynnwys data ar gyrhaeddiad disgyblion mewn ysgolion a gymerodd ran yn y rhaglen **Her Ysgolion Cymru**. Drwy'r rhaglen hon, a oedd ar waith rhwng 2014 a 2017, rhoddodd Llywodraeth Cymru **gyllid a chymorth ychwanegol i ysgolion a oedd yn tanberfformio** ac yn wynebu'r heriau mwyaf. Ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' oedd yr enw ar yr ysgolion hyn.

Ni pharhawyd y rhaglen gan Lywodraeth Cymru y tu hwnt i'w thair blynedd ariannol ac academaidd, gan ddweud ei bod bob amser wedi bod yn rhaglen am 'gyfnod cyfyngedig'. Mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg wedi dweud y bydd gwersi ac etifeddiaeth Her Ysgolion Cymru yn cael eu defnyddio i lywio gwelliannau mewn ysgolion yn fwy cyffredinol.

Ymchwiliad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Mae Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg y Cynulliad Cenedlaethol yn cynnal ymchwiliad i gyllid Llywodraeth Cymru sydd wedi'i dargedu i **wella canlyniadau addysgol ymhlith grwpiau penodol o ddisgyblion ac ysgolion**. Bydd yr ymchwiliad hwn yn canolbwyntio'n bennaf ar y Grant Datblygu Disgyblion sy'n parhau a rhaglen Her Ysgolion Cymru a gafodd ei dirwyn i ben. Ni fydd yn edrych yn benodol ar y £100 miliwn cyffredinol a addawyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod y Cynulliad hwn (hyd at fis Mawrth 2021) ar gyfer codi safonau ysgolion yn gyffredinol.

Cyhoeddodd y [Pwyllgor alwad am dystiolaeth ysgrifenedig](#) rhwng mis Tachwedd 2017 a mis Ionawr 2018 a bydd yn cymryd tystiolaeth lafar ym mis Chwefror a mis Mawrth 2018. Drwy gyflwyno a chrynhai data cyrhaeddiad allweddol, bwriedir i'r Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil lywio trafodaethau a gwaith casglu tystiolaeth y Pwyllgor.

2. Mynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar gyrhaeddiad

Y Grant Datblygu Disgyblion

Roedd mynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar ganlyniadau addysgol yn un o dair blaenoriaeth addysg Llywodraeth Cymru yn y Cynulliad blaenorol. Ar ôl ei phenodi i'r Cabinet, [cytunodd Kirsty Williams ar ddeg blaenoriaeth addysg gyda'r Prif Weinidog](#), a oedd yn cynnwys ymrwymiad i gynnal y Grant Amddifadedd Disgyblion drwy gydol y Cynulliad hwn. Ym mis Ebrill 2017, newidiodd Ysgrifennydd y Cabinet enw'r grant i'r Grant Datblygu Disgyblion, er iddi gadarnhau y byddai'r Grant yn cadw'r un pwyslais ar ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.³

Cyflwynwyd y Grant Datblygu Disgyblion yn y flwyddyn ariannol 2012-13. Mae'n darparu **arian ychwanegol i ysgolion yn seiliedig ar nifer y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** ar eu cofrestr. Telir £1,150 fesul disgybl cymwys. Mae'r Grant hefyd yn darparu arian i gonsortia rhanbarthol i'w wario ar blant sy'n derbyn gofal a phlant mabwysiedig, eto ar sail £1,150 y plentyn.

Yn 2015-16, estynnwyd y Grant i'r Blynyddoedd Cynnar (3-5 oed: hyd at a chan gynnwys blwyddyn Derby) ar sail £300 fesul plentyn cymwys. Cododd hyn i £600 yn 2017-18.

Nodir mai cyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer y Grant yn 2018-19 yw **£94 miliwn**.

Faint o blant sy'n gymwys ar gyfer cronfeydd y Grant Datblygu Disgyblion a sut y mae'r arian yn cael ei ddyrannu?

Isod ceir dadansoddiad o sut y dyrannwyd y Grant yn 2017-18⁴ (allosodwyd o wybodaeth ar [wefan Llywodraeth Cymru](#)):

- Mae tua **67,000 o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** mewn ysgolion a gynhelir (Blwyddyn 1 i Flwyddyn 11) yn denu £1,150 am gost o £77 miliwn.
- Mae 605 o blant sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n derbyn addysg heblaw yn yr ysgol (Blwyddyn 1 i Flwyddyn 11) yn denu Grant Datblygu Disgyblion £1,150 am gost o £700,000.
- Mae tua **13,000 o blant mewn dosbarthiadau meithrin a derbyn** mewn ysgolion a gynhelir yr amcangyfrifir eu bod yn gymwys am brydau ysgol am ddim yn denu £600 o Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar am gost o £8.2 miliwn.
- Mae 158 o blant mewn ysgolion meithrin yr amcangyfrifir eu bod yn gymwys am brydau ysgol am ddim yn denu £600 o Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar am gost o £95,000.
- Mae 1,011 o blant sy'n derbyn addysg heblaw yn yr ysgol yn y blynyddoedd cynnar yn denu £600 o Grant Datblygu Disgyblion am gost o £600,000.
- Bydd **£4.5 miliwn** yn cael ei dalu i'r consortia addysg rhanbarthol i'w ddsbarthu i'w ddefnyddio ar gyfer **plant sy'n derbyn gofal a phlant mabwysiedig**, ar sail **3,907 o blant** sydd wedi'u cofrestru fel rhai sy'n derbyn gofal.

---

³ Mewn ateb i [WAQ73368 ym mis Ebrill 2017](#) ac yng nghyfarfod y [Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar 14 Mehefin 2017 \(PDF 340KB\)](#)

⁴ Telir cyllid gan Lywodraeth Cymru naill ai i gonsortia rhanbarthol, awdurdodau lleol neu ysgolion yn hytrach na i ddisgyblion neu eu teuluoedd.

Gwerthuso

Comisiynodd Llywodraeth Cymru **ddau werthusiad** o'r Grant Datblygu Disgyblion. Mae **Ipsos MORI a WISERD** wedi cynnal gwerthusiad o broses ac effaith y Grant Datblygu Disgyblion oedran ysgol mewn tri chyfnod blynyddol, tra bod y **Sefydliad Cenedlaethol er Ymchwil i Addysg** yn gwerthuso sut y mae Grant Datblygu Disgyblion y Blynyddoedd Cynnar yn cael ei ddehongli a'i weithredu'n ymarferol.

Cyhoeddwyd yr **adroddiad gwerthuso terfynol** gan **Ipsos MORI a WISERD** gan Lywodraeth Cymru ar 13 Rhagfyr 2017. Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud y bydd adroddiad y Sefydliad Cenedlaethol er Ymchwil i Addysg yn cael ei gyhoeddi maes o law.

Daeth Ipsos MORI a WISERD i'r casgliad bod dadansoddiad o ddata canlyniadau disgyblion **yn ddarlun calonogol** o ran effaith y Grant Datblygu Disgyblion ar ganlyniadau addysgol. Fodd bynnag, maent hefyd yn nodi bod rhai o'r gwelliannau mwyaf i leihau'r bwlch cyrhaeddiad rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'u cyfoedion **wedi digwydd cyn cyflwyno'r Grant**. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd penderfynu faint o'r duedd hon y gellir ei phriodoli'n uniongyrchol i'r Grant Datblygu Disgyblion.

Mae Ipsos MORI a WISERD yn adrodd bod **golwg hirdymor** o gynnydd disgyblion yn **hanfodol** wrth werthuso effeithiolrwydd y grant. Noder hefyd mai dim ond data hyd at 2015 yr oedd Ipsos MORI a WISERD wedi'u dadansoddi a bod dwy flynedd arall o ddata cyrhaeddiad ers hynny. Ar ôl sawl blwyddyn o gau'r bwlch cyrhaeddiad rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'u cyfoedion, ehangodd hwn yn 2017, fel y mesurwyd gan y mesurau diwygiedig ar gyfer trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 a'r TGAU Saesneg, Mathemateg a Gwyddoniaeth newydd.

Isod ceir crynodeb o rai o ganfyddiadau eraill Ipsos MORI a WISERD:

- Mae ysgolion yn ystyried cyllid Grant Datblygu Disgyblion yn **amhrisiadwy**. Fe'i defnyddir i raddau helaeth ar gynorthwyr addysgu yn hytrach nag athrawon, efallai oherwydd diffyg sicrwydd hirdymor ar gyfer y cyllid.
- Mae ysgolion yn defnyddio **cysyniad ehangach o anfantais na dim ond cymhwysedd ar gyfer prydau ysgol am ddim**. Maent yn ychwanegu at incwm y Grant Datblygu Disgyblion o'u cyllideb eu hunain i ariannu ymyriadau sy'n cefnogi grŵp ehangach o ddisgyblion.
- Ceir **amwysedd ac anghysondeb** ynghylch p'un a yw'r Grant Datblygu Disgyblion yn cael ei ddefnyddio ar gyfer pob disgybl sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim (gan gynnwys disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n Fwy Galluog a Thalentog) neu dim ond ar gyfer disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sydd â chyrhaeddiad isel.
- Mae'r Grant Datblygu Disgyblion wedi arwain at **newid diwylliant** a chodi proffil yr agenda amddifadedd/cyrhaeddiad. Ceir ffocws cynyddol ar strategaethau ysgol-gyfan.
- Mae ysgolion yn gwneud **defnydd annigonol o'r Pecyn Cymorth Sutton** ac arbenigedd academiaidd allanol.
- Mae gan y **consortia rhanbarthol** rôl bwysig i'w chwarae wrth gefnogi defnydd effeithiol o'r Grant.

Data cyrhaeddiad Cymru Gyfan, yn ôl cymhwysedd disgyblion i gael prydau ysgol am ddim

Mae **Tablau 1-6** isod yn dangos y data diweddaraf sydd wedi'u cyhoeddi ar gyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ar draws Cymru gyfan. At ddibenion cymharol, cyflwynir y data ochr yn ochr â'r data ar gyfer disgyblion nad ydynt yn gymwys am brydau ysgol am ddim, a phob disgybl (cyfanswm y garfan sy'n cynnwys disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys am brydau ysgol am ddim).

- Mae Tabl 1 yn dangos data ar gyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2.
- Mae Tabl 2 yn dangos data ar gyrhaeddiad trothwy Lefel 2.
- Mae Tabl 3 yn dangos data ar gyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Saesneg (y gorau rhwng Iaith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tabl 4 yn dangos data ar gyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (y gorau rhwng Iaith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tabl 5 yn dangos data ar gyrhaeddiad A*-C mewn TGAU Mathemateg.
- Mae Tabl 6 yn dangos data ar gyrhaeddiad A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth

Tabl 1: Cyflawniad trothwy cynwysedig Lefel 2 yn ôl cymhwysedd am brydau ysgol am ddim – Cymru Gyfan

Canran y disgyblion sy'n cyrraedd trothwy Lefel 2 cynhwysol

	eFSM	dim eFSM	bwllch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwllch pwynt %
2009	20.1	52.1	32.0	20.1	47.2	27.1
2010	20.7	54.6	33.9	20.7	49.4	28.7
2011	22.0	55.7	33.7	22.0	50.1	28.1
2012	23.4	56.6	33.2	23.4	51.1	27.7
2013	25.8	58.5	32.7	25.8	52.7	26.9
2014	27.8	61.6	33.8	27.8	55.4	27.6
2015	31.6	64.1	32.5	31.6	57.9	26.3
2016	35.6	66.8	31.2	35.6	60.3	24.7
2017	28.6	61.0	32.4	28.6	54.6	26.0

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, Datganiad Ystadegol Cyntaf: [Canlyniadau arholiadau yng Nghymru 2016/17](#), Tablau 1 a 5, 6 Rhagfyr 2017. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Trothwy cynwysedig Lefel 2 = 5 TGAU neu fwy, graddau A*-C, gan gynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Yn 2017, newidiodd Llywodraeth Cymru sut y mae'r trothwy cynwysedig Lefel 2 yn cael ei gofnodi, gan roi cap ar nifer y cymwysterau galwedigaethol y gellir eu cyfrif. O 2017 ymlaen, cafodd hyn ei gyfyngu i 40 y cant, h.y. dim ond am hyd at 2 o'r 5 TGAU y gall cymwysterau galwedigaethol gyfrif. Mae Llywodraeth Cymru yn dweud nad yw cymariaethau rhwng 2017 a blynyddoedd blaenorol yn ddilys yn ystadegol.
- ii) Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr am drafodaeth bellach o'r broblem o ran cymariaethau rhwng blynyddoedd. Mae newidiadau eraill yn 2017 yn cynnwys yr arholiadau cyntaf o fanylebau newydd TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg (gan gynnwys Rhifedd Mathemateg am y tro cyntaf) a diystyru Llenyddiaeth Cymraeg a Saesneg at ddibenion trothwy cynwysedig Lefel 2.
- iii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 2: Cyflawniad trothwy Lefel 2 yn ôl cymhwysedd am brydau ysgol am ddim – Cymru Gyfan*Canran y disgyblion sy'n cyrraedd trothwy Lefel 2*

	eFSM	dim eFSM	bwllch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwllch pwynt %
2009	32.5	66.4	33.9	32.5	60.7	28.2
2010	35.3	69.6	34.3	35.3	63.8	28.5
2011	40.9	73.5	32.6	40.9	67.3	26.4
2012	50.9	78.0	27.1	50.9	72.6	21.7
2013	57.8	83.0	25.2	57.8	77.8	20.0
2014	65.3	87.4	22.1	65.3	82.3	17.0
2015	69.4	88.9	19.5	69.4	84.1	14.7
2016	71.6	89.0	17.4	71.6	84.0	12.4
2017	41.3	73.6	32.3	41.3	67.0	25.7

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, Datganiad Ystadegol Cyntaf: [Canlyniadau arholiadau yng Nghymru 2016/17](#), Tablau 1 a 5, 6 Rhagfyr 2017. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Trothwy cynwysedig Lefel 2 = 5 TGAU neu ragor, graddau A*-C, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Yn 2017, newidiodd Llywodraeth Cymru sut y mae'r trothwy Lefel 2 yn cael ei gofnodi, gan roi cap ar nifer y cymwysterau galwedigaethol y gellir eu cyfrif. O 2017 ymlaen, cafodd hyn ei gyfyngu i 40 y cant, h.y. dim ond am hyd at 2 o'r 5 TGAU y gall cymwysterau galwedigaethol gyfrif. Mae Llywodraeth Cymru yn dweud nad yw cymariaethau rhwng 2017 a blynyddoedd blaenorol yn ddilys yn ystadegol.
- ii) Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr am drafodaeth bellach o'r broblem o ran cymariaethau rhwng blynyddoedd. Mae newidiadau eraill yn 2017 yn cynnwys yr arholiadau cyntaf o fanylebau newydd TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg (gan gynnwys Rhifedd Mathemateg am y tro cyntaf) a diystyru Llenyddiaeth Cymraeg a Saesneg at ddibenion trothwy Lefel 2.
- iii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 3: Cyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Saesneg - Cymru Gyfan*Canran o ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg laith neu Lenyddiaeth*

	eFSM	dim eFSM	bwloch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwloch pwynt %
2009	34.3	66.4	32.1	34.3	61.0	26.7
2010	34.8	68.3	33.5	34.8	62.7	27.9
2011	35.6	68.7	33.1	35.6	62.8	27.2
2012	35.9	67.8	31.9	35.9	62.2	26.3
2013	36.6	68.6	32.0	36.6	62.9	26.3
2014	39.8	72.3	32.5	39.8	66.2	26.4
2015	45.1	74.5	29.4	45.1	68.6	23.5
2016	47.1	75.5	28.4	47.1	69.3	22.2
2017	41.7	72.5	30.8	41.7	66.2	24.5

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Y garfan a oedd yn sefyll yr arholiadau yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â manylebau newydd TGAU laith Saesneg a TGAU Llenyddiaeth Saesneg.
- ii) Mae'r tabl hwn yn darparu data 2017 ar gyfer canlyniad gorau disgyblion mewn TGAU laith neu Lenyddiaeth Saesneg er mwyn hwyluso cymariaethau â blynyddoedd blaenorol. Mae data 2017 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn cofnodi cyrhaeddiad A*-C mewn TGAU laith Saesneg yn hytrach na'r gorau o laith neu Lenyddiaeth, yn unol â'i newidiadau i fesurau perfformiad.
- iii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.

Tabl 4: Cyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf) - Cymru Gyfan*Canran o ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg laith neu Lenyddiaeth*

	eFSM	dim eFSM	bwllch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwllch pwynt %
2009	51.1	76.9	25.8	51.1	75.0	23.9
2010	46.3	75.6	29.3	46.3	73.4	27.1
2011	48.7	76.7	28.0	48.7	74.6	25.9
2012	46.0	76.2	30.2	46.0	73.8	27.8
2013	53.8	75.3	21.5	53.8	73.5	19.7
2014	48.6	75.8	27.2	48.6	73.7	25.1
2015	51.5	77.2	25.7	51.5	75.2	23.7
2016	50.9	77.7	26.8	50.9	75.1	24.2
2017	54.4	76.6	22.2	54.4	74.5	20.1

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru; [*Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*](#). Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Y garfan a oedd yn sefyll yr arholiadau yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â manylebau newydd TGAU laith Gymraeg a TGAU Llenyddiaeth Gymraeg.
- ii) Mae'r tabl hwn yn darparu data 2017 ar gyfer canlyniad gorau disgyblion mewn TGAU laith neu Lenyddiaeth Gymraeg er mwyn hwyluso cymariaethau â blynyddoedd blaenorol. Mae data 2017 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn cofnodi cyrhaeddiad A*-C mewn TGAU laith Gymraeg yn hytrach na'r gorau o laith neu Lenyddiaeth, yn unol â'i newidiadau i fesurau perfformiad.
- iii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 5: Cyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg - Cymru Gyfan*Canran o ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg*

	eFSM	dim eFSM	bwlch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwlch pwynt %
2010	27.0	61.0	34.0	27.0	55.7	28.7
2011	29.0	62.2	33.2	29.0	56.5	27.5
2012	31.3	63.8	32.5	31.3	58.4	27.1
2013	33.7	65.9	32.2	33.7	60.3	26.6
2014	34.5	67.7	33.2	34.5	61.7	27.2
2015	39.2	70.1	30.9	39.2	64.4	25.2
2016	43.6	73.2	29.6	43.6	66.9	23.3
2017	38.3	68.6	30.3	38.3	62.5	24.2

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: [*Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Y garfan a fu'n sefyll arholiadau yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â'r manylebau newydd ar gyfer TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg.
- ii) Mae data 2017 yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai TGAU Mathemateg neu TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data cyn 2017 yn seiliedig ar y TGAU Mathemateg blaenorol.
- iii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.

Tabl 6: Cyrhaeddiad graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth - Cymru Gyfan*Canran o ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth*

	eFSM	dim eFSM	bwllch pwynt %	eFSM	Pob disgybl	bwllch pwynt %
2010	36.3	69.2	32.9	36.3	63.6	27.3
2011	40.5	71.8	31.3	40.5	65.9	25.4
2012	50.7	75.9	25.2	50.7	70.6	19.9
2013	59.6	79.5	19.9	59.6	74.8	15.2
2014	71.5	86.6	15.1	71.5	82.3	10.8
2015	74.4	88.4	14.0	74.4	84.0	9.6
2016	71.8	86.8	15.0	71.8	82.4	10.6
2017	57.1	81.1	24.0	57.1	75.6	18.5

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: [*Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Dadansoddiad cryno

Ceir crynodeb o'r prif bwyntiau o'r data yn Nhablau 1-6 isod. Noder na ddylid ystyried cymariaethau mewn perthynas â throthwy Lefel 2 a mesurau trothwy cynwysedig Lefel 2 rhwng 2017 a blynyddoedd blaenorol ar sail tebyg am debyg gan fod Llywodraeth Cymru wedi newid y ffordd y caiff y trothwy ei fesur.⁵

Trothwy cynwysedig Lefel 2 (5 TGAU neu fwy, graddau A*-C yn cynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol.) **(Tabl 1)**

- Cynyddodd y gyfran o **ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** a gyflawnodd drothwy cynwysedig Lefel 2 o un flwyddyn i'r llall rhwng 2009 a 2016, o 20.1 y cant i 35.6 y cant, cyn **gostwng yn 2017 i 28.6 y cant**.
- Cafwyd tuedd debyg ar gyfer **pob disgybl**. Cynyddodd y gyfran a gyflawnodd drothwy cynwysedig Lefel 2 o un flwyddyn i'r llall, o 47.2 y cant yn 2009 i 60.3 y cant yn 2016, cyn **gostwng i 54.6 y cant yn 2017**.
- Lleihaodd y **bwllch** rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n cyflawni trothwy cynwysedig Lefel 2 a **disgyblion nad ydynt yn gymwys** o 33.9 pwynt canran yn 2010 i 31.2 yn 2016, cyn **cynyddu i 32.4 pwynt canran yn 2017**.

⁵ Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud nad yw cymariaethau rhwng blynyddoedd yn ddilys yn ystadegol mwyach oherwydd newidiadau yn y ffordd y caiff trothwy Lefel 2 ei fesur. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [**datganiad ystadegol Rhagfyr 2017, blog y Prif Ystadegydd a datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru**](#) ar 6 Rhagfyr. Mae'r prif newidiadau'n ymwneud â manylebau newydd TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg, y cafwyd yr arholiadau cyntaf yn 2017, cyfyngiad o ddau gymhwyster galwedigaethol y gellir eu cyfrif a gwahardd llenyddiaeth o gyrhaeddiad Cymraeg neu Saesneg at ddibenion mesur y trothwy Lefel 2.

Trothwy Lefel 2 (5 TGAU neu fwy, graddau A*-C, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol)

- Mae ail-ledu'r bwlch cyrhaeddiad o ran amddifadedd yn 2017, ar ôl gwelliant parhaus ers 2010, yn **fwy amlwg ymhlith y mesur trothwy Lefel 2** (5 TGAU neu fwy A*-C, nad ydynt yn cynnwys Mathemateg a Chymraeg/Saesneg o reidrwydd). Lleihaodd **y bwlch rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys** o 34.3 pwynt canran yn 2010 i 17.4 yn 2016, ond mae wedi **bron â dyblu i 32.2 pwynt canran yn 2017**.
- Mae hyn o ganlyniad i **ostyngiad** yn y gyfran o **ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** sy'n cyrraedd y trothwy Lefel 2 o **71.6 y cant yn 2016 i 41.3 y cant yn 2017**.
- Mae cyfradd cyrhaeddiad Lefel 2 ar gyfer **pob disgybl wedi gostwng o 84.0 y cant yn 2016 i 67.0 y cant yn 2017**, ond ymhlith **disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim**, mae **wedi gostwng o 89.0 y cant yn 2016 i 73.6 y cant yn 2017**.

Fel y nodwyd uchod, nid yw dod i gasgliadau ar gyfer perfformiad 2017 yn erbyn trothwy Lefel 2 a mesurau trothwy cynwysedig Lefel 2 yn gymhariaeth ddilys yn ystadegol. Fodd bynnag, mae hyn yn dangos y cyfraniad y mae cymwysterau galwedigaethol wedi'i wneud dros y blynyddoedd i gyfran y disgyblion sy'n cyflawni'r trothwy. Mae'r data'n awgrymu y gallai hyn fod yn wir i raddau helaeth ymhlith disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim.

TGAU Saesneg (Tabl 3)

- Cynyddodd y gyfran o'r **holl ddisgyblion** a oedd yn ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg (y canlyniad gorau o laith neu Lenyddiaeth) o un flwyddyn i'r llall rhwng 2012 a 2016, o 62.2 y cant i 69.3 y cant, hyd at **ostyngiad yn 2017 i 66.2 y cant**.
- Gostyngodd y gyfradd o **ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** a oedd yn ennill TGAU Saesneg A*-C gan fwy nag ymhlith yr holl ddisgyblion, gan **leihau** o 47.1 y cant yn 2016 i **41.7 y cant yn 2017**. Roedd hyn yn dilyn cynnydd o un flwyddyn i'r llall ers 2009 pan oedd yn 34.3 y cant.
- Lleihaodd y **bwlch** rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n ennill TGAU Saesneg A*-C a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 33.5 pwynt canran yn 2010 i 28.4 yn 2016, cyn **ehangu i 30.8 pwynt canran yn 2017**.

2017 oedd y garfan flynyddol gyntaf o ddisgyblion a oedd yn sefyll yr arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Saesneg.

TGAU Cymraeg (Tabl 4)

- Cynyddodd y gyfran o'r **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** a oedd yn ennill graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf, y canlyniad gorau o laith neu Lenyddiaeth) o **50.9 y cant yn 2016 i 54.4 y cant yn 2017**.
- Mae hyn er gwaethaf **gostyngiad ymhlith yr holl ddisgyblion**, o 75.1 y cant yn 2016 i 74.5 y cant yn 2017.
- O ganlyniad i hyn, lleihaodd y **bwlch mewn cyrhaeddiad** ar gyfer TGAU Cymraeg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 26.8 pwynt canran yn 2016 i **22.2 pwynt canran yn 2017**. Dyma'r isaf y mae wedi bod o fewn y gyfres ddata hon a ddefnyddir yn y papur hwn sy'n mynd yn ôl i 2009, ac eithrio 2013 pan oedd yn 21.5 pwynt canran.

2017 oedd y garfan flynyddol gyntaf o ddisgyblion a oedd yn sefyll yr arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg.

TGAU Mathemateg (Tabl 5)

- Cynyddodd y gyfran o **ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** a oedd yn ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg o un flwyddyn i'r llall rhwng 2010 a 2016, o 27.0 y cant i 43.6 y cant. Fodd bynnag, **gostyngodd i 38.3 y cant yn 2017**.
- Cafwyd tuedd debyg ar gyfer **pob disgybl**. Cynyddodd y gyfran a enillodd graddau A*-C o un flwyddyn i'r llall, o 55.7 y cant yn 2010 i 66.9 y cant yn 2017, cyn **gostwng i 62.5 y cant yn 2017**.
- Lleihau wnaeth y **bwllch** rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a oedd yn ennill graddau A*-C mewn Mathemateg a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 34.0 pwynt canran yn 2010 i 29.6 yn 2016, cyn **cynyddu eto i 30.3 pwynt canran yn 2017**.

2017 oedd y garfan flynyddol gyntaf o ddisgyblion a oedd yn sefyll yr arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data ar gyfer 2017 a nodir yn y Papur Briffio hwn gan y Gwasanaeth Ymchwil yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o'r naill neu'r llall o'r ddau TGAU Mathemateg.

TGAU Gwyddoniaeth (Tabl 6)

- Cynyddodd y gyfran o **ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim** a oedd yn ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth o un flwyddyn i'r llall rhwng 2010 a 2015, o 36.3 y cant i 74.4 y cant. Mae wedi **gostwng ym mhob un o'r ddwy flynedd ddiwethaf**, i 71.8 y cant yn 2016 a **57.1 y cant yn 2017**.
- Cafwyd tuedd debyg ar gyfer **pob disgybl**. Cynyddodd y gyfran a oedd yn ennill graddau A*-C o un flwyddyn i'r llall o 2010 i 2015, o 63.6 y cant i 84.0 y cant, cyn **gostwng i 82.4 y cant yn 2016 a 75.6 y cant yn 2017**.
- Lleihaodd y **bwllch** rhwng cyfran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a oedd yn ennill graddau A*-C mewn Gwyddoniaeth a disgyblion nad ydynt yn gymwys o 32.9 pwynt canran i 14.0 yn 2015. Ehangodd i 15.0 yn 2016 cyn **ehangu ymhellach i 24.0 pwynt canran yn 2017**.

Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018.

Data lefel awdurdod lleol a rhanbarthol, yn ôl cymhwysedd am brydau ysgol am ddim

Mae **Tablau 7-16** yn cynnwys data o ran cyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ar gyfer pob awdurdod lleol a rhanbarth, ynghyd â'r bwlch gyda'r holl ddisgyblion a chyda disgyblion nad ydynt yn gymwys am brydau ysgol am ddim

- Mae Tablau 7 ac 8 yn dangos data ar gyfer trothwy cynwysedig Lefel 2.
- Mae Tablau 9 a 10 yn dangos data ar gyfer TGAU Saesneg (y gorau rhwng Iaith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tablau 11 a 12 yn dangos data ar gyfer TGAU Cymraeg (y gorau rhwng Iaith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tablau 13 a 14 yn dangos data ar gyfer TGAU Mathemateg.
- Mae Tablau 15 ac 16 yn dangos data ar gyfer TGAU Gwyddoniaeth.

Tabl 7: Bwlch cyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2 rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phob disgybl yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda phob disg.
Gogledd Cymru	25.4	26.6	23.2	30.0	29.6	26.3	30.5	26.6	30.1	27.3	34.3	25.3	26.9	26.7
Ynys Môn	23.3	24.6	24.5	27.8	39.1	15.1	41.4	12.3	35.9	21.0	28.7	30.1	34.9	15.6
Gwynedd	25.0	28.4	24.4	30.6	30.2	27.8	32.0	29.1	31.8	31.5	42.4	23.5	44.6	13.5
Conwy	25.0	24.8	25.2	24.1	30.9	25.1	25.3	30.2	31.0	23.1	39.3	16.6	27.1	26.7
Sir Ddinbych	28.2	24.3	24.8	29.9	24.1	29.3	25.9	29.7	30.3	25.8	40.0	18.7	18.8	31.2
Sir y Fflint	33.2	25.0	26.0	33.6	35.7	26.4	37.3	24.6	35.2	25.5	33.7	27.8	25.2	31.8
Wrecsam	17.7	28.5	16.0	29.3	22.5	25.9	26.7	24.3	21.1	30.9	23.6	31.7	20.4	28.9
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	25.9	28.0	28.5	26.3	29.0	26.6	28.9	29.0	34.8	26.2	38.4	25.6	30.4	26.9
Powys	33.3	24.8	29.1	32.4	31.4	26.7	38.0	21.6	35.6	28.3	41.7	23.6	31.7	30.5
Ceredigion	28.4	26.8	22.2	29.9	27.0	35.0	32.3	29.2	35.1	27.6	49.1	21.3	34.9	27.5
Sir Benfro	21.1	29.9	27.8	28.3	28.2	23.7	25.0	28.2	25.0	29.2	24.7	34.6	30.3	25.0
Sir Gaerfyrddin	26.2	28.5	27.6	23.5	29.3	24.6	28.9	29.9	33.7	27.4	41.5	23.7	30.2	27.0
Abertawe	23.9	29.3	29.7	24.9	28.1	27.3	27.3	31.8	39.5	24.4	40.2	24.6	32.4	25.4
Castell-nedd Port Talbot	28.3	23.4	28.6	25.5	30.1	25.9	29.4	26.4	34.6	23.7	37.7	23.3	26.8	24.6
Canol De Cymru	19.6	27.5	21.5	26.2	22.7	26.7	26.7	27.4	31.7	26.8	37.8	23.1	29.3	25.2
Pen-y-Bont ar Ogwr	23.8	20.8	25.4	25.3	26.4	25.9	25.1	29.7	37.4	22.3	35.7	26.0	29.4	23.6
Bro Morgannwg	27.5	28.5	27.8	27.5	32.5	23.0	30.7	31.5	32.7	32.2	46.5	20.6	30.6	29.8
Rhondda Cynon Taf	18.8	24.6	21.5	22.3	21.7	24.6	26.3	24.2	27.9	26.8	33.5	23.1	24.2	25.6
Merthyr Tudful	11.3	28.0	13.2	19.2	12.3	26.4	22.8	26.0	32.1	19.9	41.2	12.7	23.5	18.9
Caerdydd	18.3	30.1	20.3	28.9	20.9	29.0	27.4	26.7	32.2	27.1	39.3	23.2	33.9	24.6
De Ddwyrain Cymru	18.3	26.1	20.1	26.3	23.9	25.1	26.2	26.0	29.4	25.8	30.5	25.1	26.9	26.0
Caerffili	18.5	24.9	22.6	22.5	24.1	22.2	26.5	23.5	25.9	26.7	30.1	23.0	25.3	24.6
Blaenau Gwent	18.9	16.4	15.0	19.3	18.6	20.0	20.9	20.9	31.8	15.9	32.2	16.0	22.8	18.3
Torfaen	14.7	28.3	15.8	29.8	28.3	22.2	31.1	22.3	33.3	23.4	19.1	34.3	30.3	20.9
Sir Fynwy	15.1	36.3	25.7	30.6	26.7	30.6	25.0	40.6	39.4	27.5	31.0	36.0	27.9	39.1
Casnewydd	21.1	26.5	20.0	29.2	22.5	28.8	25.9	26.9	26.4	27.8	36.3	20.9	28.8	26.7
Cymru	22.0	28.1	23.4	27.7	25.8	26.9	27.8	27.7	31.6	26.3	35.6	24.7	28.6	26.0

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: [*Dangosyddion allweddol Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*](#) [fel ym mis Ionawr 2018]. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Nodiadau:

- i) Trothwy cynwysedig Lefel 2 = 5 TGAU neu fwy, graddau A*-C, gan gynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd a datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 8: Bwlch cyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2 rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM	% disg.eFSM yn cael L2 cyn.	bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM
Gogledd Cymru	25.4	32.4	23.2	35.8	29.6	31.9	30.5	32.3	30.1	32.9	34.3	31.6	26.9	32.4
Ynys Môn	23.3	29.6	24.5	33.0	39.1	18.6	41.4	15.8	35.9	24.9	28.7	36.4	34.9	20.2
Gwynedd	25.0	32.8	24.4	36.0	30.2	32.2	32.0	33.9	31.8	35.8	42.4	30.3	44.6	17.5
Conwy	25.0	32.0	25.2	29.2	30.9	30.9	25.3	37.6	31.0	29.6	39.3	22.4	27.1	32.7
Sir Ddinbych	28.2	29.9	24.8	36.7	24.1	35.4	25.9	36.2	30.3	31.2	40.0	25.5	18.8	40.4
Sir y Fflint	33.2	29.6	26.0	38.3	35.7	31.8	37.3	30.1	35.2	30.8	33.7	33.2	25.2	36.5
Wrecsam	17.7	36.3	16.0	36.5	22.5	32.8	26.7	29.9	21.1	37.7	23.6	38.6	20.4	34.8
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	25.9	33.7	28.5	31.7	29.0	32.1	28.9	34.6	34.8	31.6	38.4	31.7	30.4	32.9
Powys	33.3	28.5	29.1	36.4	31.4	30.3	38.0	24.9	35.6	31.9	41.7	27.5	31.7	34.7
Ceredigion	28.4	31.1	22.2	33.5	27.0	39.6	32.3	32.4	35.1	32.0	49.1	25.1	34.9	31.6
Sir Benfro	21.1	35.9	27.8	33.6	28.2	28.6	25.0	32.8	25.0	34.5	24.7	41.1	30.3	30.7
Sir Gaerfyrddin	26.2	33.7	27.6	27.3	29.3	28.6	28.9	34.6	33.7	32.5	41.5	29.4	30.2	31.9
Abertawe	23.9	37.2	29.7	32.1	28.1	35.1	27.3	40.2	39.5	30.9	40.2	31.4	32.4	32.6
Castell-nedd Port Talbot	28.3	28.4	28.6	32.4	30.1	32.7	29.4	32.9	34.6	30.2	37.7	31.5	26.8	32.3
Canol De Cymru	19.6	34.4	21.5	32.5	22.7	33.3	26.7	34.3	31.7	33.4	37.8	29.9	29.3	32.4
Pen-y-Bont ar Ogwr	23.8	26.0	25.4	31.1	26.4	31.7	25.1	36.3	37.4	27.2	35.7	32.5	29.4	29.1
Bro Morgannwg	27.5	34.0	27.8	32.5	32.5	27.5	30.7	37.6	32.7	37.1	46.5	25.2	30.6	36.2
Rhondda Cynon Taf	18.8	31.6	21.5	28.4	21.7	31.7	26.3	31.4	27.9	34.0	33.5	30.7	24.2	32.6
Merthyr Tudful	11.3	36.7	13.2	25.6	12.3	33.6	22.8	33.8	32.1	27.0	41.2	21.3	23.5	27.3
Caerdydd	18.3	37.7	20.3	35.6	20.9	36.2	27.4	33.3	32.2	34.3	39.3	29.8	33.9	32.8
De Ddwyrain Cymru	18.3	32.5	20.1	32.7	23.9	31.5	26.2	32.5	29.4	31.9	30.5	32.1	26.9	32.1
Caerffili	18.5	31.7	22.6	29.3	24.1	28.8	26.5	29.8	25.9	33.4	30.1	30.9	25.3	31.0
Blaenau Gwent	18.9	23.6	15.0	26.4	18.6	27.7	20.9	29.9	31.8	23.3	32.2	22.6	22.8	24.2
Torfaen	14.7	33.1	15.8	35.3	28.3	26.9	31.1	27.5	33.3	27.8	19.1	41.0	30.3	25.0
Sir Fynwy	15.1	41.6	25.7	34.9	26.7	35.0	25.0	46.0	39.4	31.6	31.0	41.2	27.9	43.7
Casnewydd	21.1	33.2	20.0	35.9	22.5	35.7	25.9	33.0	26.4	34.2	36.3	27.5	28.8	33.6
Cymru	22.0	33.8	23.4	33.2	25.8	32.7	27.8	33.8	31.6	32.4	35.6	31.3	28.6	32.4

canran yn cyflawni

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: [Dangosyddion allweddol Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol am Ddim](#) [fel ym mis Ionawr 2018]. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Nodiadau:

- i) Trothwy cynwysedig Lefel 2 = 5 TGAU neu fwy, graddau A*-C, gan gynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 9: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Saesneg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phob disgybl yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda phob disg.
Gogledd Cymru	37.8	25.1	34.0	28.6	40.2	25.2	42.0	25.6	44.5	23.7	46.7	22.0	39.0	25.6
Ynys Môn	35.0	19.4	28.7	28.4	45.2	16.3	51.5	13.7	50.0	13.8	42.5	24.4	48.8	13.9
Gwynedd	36.7	27.5	35.3	28.8	36.5	30.2	43.3	25.9	43.9	28.4	53.4	18.0	52.7	14.5
Conwy	45.3	18.1	36.1	24.6	45.5	18.6	38.6	27.0	47.6	18.2	53.8	13.1	38.2	27.1
Sir Ddinbych	36.4	24.8	36.0	28.1	33.9	30.4	37.3	29.3	40.6	26.3	54.7	13.9	35.2	26.8
Sir y Fflint	44.4	25.6	39.2	30.0	50.5	22.1	49.7	23.6	50.3	21.9	45.0	26.5	38.7	28.3
Wrecsam	28.2	29.0	27.3	28.0	32.6	25.8	36.7	25.2	38.7	26.2	33.5	31.2	29.3	32.4
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	38.6	26.7	40.3	24.5	40.0	24.8	39.1	28.6	47.4	23.9	48.3	23.8	46.0	24.3
Powys	54.4	16.2	49.6	21.8	45.5	22.7	47.9	21.8	49.2	25.1	55.0	20.1	56.7	19.9
Ceredigion	48.6	18.2	37.0	25.4	41.3	29.6	45.2	27.5	59.7	14.2	58.5	18.2	49.2	25.1
Sir Benfro	36.1	26.8	38.9	26.1	37.6	21.8	36.9	29.1	39.1	27.0	38.9	31.1	42.4	25.0
Sir Caerfyrddin	40.6	27.1	38.1	23.8	42.9	23.0	37.5	31.8	47.7	24.4	54.7	19.7	46.4	23.7
Abertawe	34.5	28.5	40.3	24.4	37.5	25.6	36.4	30.8	52.0	20.6	47.5	22.7	48.0	21.9
Castell-nedd Port Talbot	36.1	26.5	39.9	23.8	40.4	24.3	40.9	22.8	42.1	26.4	44.8	24.2	40.9	25.4
Canol De Cymru	34.8	26.9	36.3	24.2	33.8	26.7	40.5	24.8	46.0	24.2	51.9	19.2	42.0	23.3
Pen-y-Bont ar Ogwr	39.8	21.1	42.2	23.3	37.8	24.4	42.3	24.2	50.8	20.9	49.8	21.8	38.0	26.3
Bro Morgannwg	45.0	23.4	40.7	25.5	39.9	25.7	39.6	31.3	47.0	29.6	55.9	18.0	46.8	24.9
Rhondda Cynon Taf	32.2	25.7	36.8	19.1	32.7	25.2	39.4	22.1	40.6	25.5	50.6	18.4	34.6	24.3
Merthyr Tudful	26.0	28.8	21.2	20.8	24.0	23.1	33.1	26.2	45.0	15.8	51.5	9.7	42.9	15.4
Caerdydd	34.5	28.9	35.9	27.3	33.0	29.1	42.4	23.6	48.4	23.2	52.8	20.4	47.7	21.5
De Ddwyrain Cymru	31.8	27.4	31.8	27.7	34.3	25.9	38.5	26.2	41.8	23.9	39.5	24.6	38.1	26.2
Caerffili	30.4	27.2	31.6	24.3	32.3	23.4	35.0	25.6	38.3	23.9	39.6	20.4	36.9	24.5
Blaenau Gwent	35.0	17.2	29.5	22.3	29.4	20.4	31.4	23.3	41.9	17.4	39.6	16.8	37.7	19.4
Torfaen	25.0	30.4	26.6	33.0	37.9	23.2	43.5	21.2	43.1	22.6	25.3	36.3	40.1	23.6
Sir Fynwy	35.5	34.2	34.7	32.4	36.2	31.1	45.0	30.8	52.5	23.6	42.9	32.6	41.0	36.2
Casnewydd	34.9	27.2	35.8	27.6	37.0	28.5	42.3	26.9	42.0	25.7	46.4	22.1	38.1	26.8
Cymru	35.6	27.2	35.9	26.3	36.6	26.3	39.8	26.4	45.1	23.5	47.1	22.3	41.7	24.5

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Saesneg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 10: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Saesneg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ^o -C mewn TGAU Saesneg	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM
Gogledd Cymru	37.8	30.7	34.0	34.3	40.2	30.7	42.0	31.4	44.5	28.8	46.7	29.0	39.0	31.5
Ynys Môn	35.0	23.6	28.7	33.9	45.2	20.1	51.5	17.7	50.0	16.6	42.5	29.7	48.8	18.2
Gwynedd	36.7	32.1	35.3	34.2	36.5	35.0	43.3	30.4	43.9	32.4	53.4	24.2	52.7	18.8
Conwy	45.3	24.2	36.1	30.0	45.5	23.6	38.6	34.2	47.6	23.9	53.8	18.8	38.2	33.6
Sir Ddinbych	36.4	30.7	36.0	35.0	33.9	37.0	37.3	36.0	40.6	31.9	54.7	20.1	35.2	36.1
Sir y Fflint	44.4	30.3	39.2	34.0	50.5	26.8	49.7	29.1	50.3	26.6	45.0	32.0	38.7	32.6
Wrecsam	28.2	36.7	27.3	35.3	32.6	32.7	36.7	31.2	38.7	32.4	33.5	37.9	29.3	38.9
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	38.6	32.3	40.3	29.8	40.0	30.1	39.1	34.1	47.4	28.9	48.3	29.5	46.0	30.1
Powys	54.4	19.2	49.6	25.1	45.5	25.9	47.9	25.3	49.2	28.6	55.0	23.5	56.7	23.5
Ceredigion	48.6	21.9	37.0	29.0	41.3	33.7	45.2	30.7	59.7	17.1	58.5	21.1	49.2	29.2
Sir Benfro	36.1	32.6	38.9	31.3	37.6	26.4	36.9	33.9	39.1	32.0	38.9	37.1	42.4	30.9
Sir Gaerfyrddin	40.6	32.2	38.1	27.9	42.9	26.7	37.5	36.8	47.7	29.0	54.7	25.1	46.4	28.1
Abertawe	34.5	36.4	40.3	31.7	37.5	33.3	36.4	38.9	52.0	26.2	47.5	28.6	48.0	28.7
Castell-nedd Port Talbot	36.1	32.1	39.9	30.3	40.4	30.7	40.9	28.4	42.1	33.6	44.8	32.8	40.9	33.4
Canol De Cymru	34.8	34.0	36.3	30.3	33.8	33.4	40.5	31.2	46.0	30.4	51.9	25.4	42.0	30.3
Pen-y-Bont ar Ogwr	39.8	26.6	42.2	28.8	37.8	29.9	42.3	29.8	50.8	25.4	49.8	27.6	38.0	32.4
Bro Morgannwg	45.0	28.7	40.7	30.5	39.9	30.7	39.6	37.6	47.0	34.4	55.9	22.1	46.8	30.9
Rhondda Cynon Taf	32.2	33.4	36.8	24.7	32.7	32.7	39.4	28.9	40.6	32.6	50.6	25.3	34.6	31.1
Merthyr Tudful	26.0	38.0	21.2	27.8	24.0	29.5	33.1	34.2	45.0	22.1	51.5	18.1	42.9	24.0
Caerdydd	34.5	36.4	35.9	33.8	33.0	36.5	42.4	29.7	48.4	29.7	52.8	26.4	47.7	29.3
De Ddwyrain Cymru	31.8	34.3	31.8	34.6	34.3	32.5	38.5	32.9	41.8	29.8	39.5	31.7	38.1	32.5
Caerffili	30.4	34.8	31.6	31.9	32.3	30.6	35.0	32.5	38.3	30.0	39.6	27.8	36.9	30.9
Blaenau Gwent	35.0	25.7	29.5	31.0	29.4	28.5	31.4	33.7	41.9	25.7	39.6	23.9	37.7	26.3
Torfaen	25.0	35.8	26.6	39.2	37.9	28.1	43.5	26.3	43.1	26.8	25.3	43.3	40.1	28.2
Sir Fynwy	35.5	39.4	34.7	36.9	36.2	35.6	45.0	35.2	52.5	27.2	42.9	37.6	41.0	40.6
Casnewydd	34.9	34.3	35.8	34.3	37.0	35.6	42.3	33.1	42.0	31.9	46.4	29.2	38.1	34.0
Cymru	35.6	33.1	35.9	31.9	36.6	32.1	39.8	32.5	45.1	29.5	47.1	28.4	41.7	30.8

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Saesneg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylbau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 11: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Cymraeg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phob disgybl yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	
	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.	bwloch pwynt % gyda phob disg.
Gogledd Cymru	43.0	30.0	45.9	25.7	50.2	21.0	49.2	23.6	50.3	25.3	52.4	22.7	48.8	22.3
Ynys Môn	38.1	28.2	38.3	24.1	57.4	9.0	61.8	9.8	56.7	14.9	51.3	25.7	38.8	27.2
Gwynedd	46.8	27.8	46.7	30.1	41.3	31.6	41.4	31.9	43.7	35.1	50.6	23.8	51.1	21.2
Conwy	50.0	29.3	63.6	16.7	50.0	21.2	*	*	90.9	-18.6	85.7	-6.7	80.0	-9.7
Sir Ddinbych	28.6	45.6	72.7	-3.1	40.0	29.7	41.7	31.3	43.8	28.6	50.0	23.6	75.0	4.3
Sir y Fflint	50.0	23.3	11.1	50.7	63.6	7.7	*	*	42.9	29.2	25.0	43.0	60.0	13.0
Wrecsam	42.9	29.1	54.5	8.7	91.7	-11.7	55.6	13.5	57.1	19.5	50.0	26.7	28.6	33.3
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	47.6	29.4	46.2	30.3	56.5	18.2	45.5	27.7	54.8	21.0	48.5	26.5	51.7	24.7
Powys	*	*	*	*	*	*	*	*	25.0	49.3	57.1	8.0	46.2	24.9
Ceredigion	48.0	28.4	47.1	26.6	45.8	29.0	42.1	30.7	37.5	37.3	42.1	31.4	50.0	29.0
Sir Benfro	*	*	*	*	*	*	*	*	50.0	28.4	66.7	22.0	85.7	-4.4
Sir Gaerfyrddin	36.6	37.6	37.5	36.6	52.1	19.2	45.1	24.0	62.5	11.9	38.7	34.1	48.3	24.4
Abertawe	57.1	29.0	75.0	12.8	75.0	12.2	52.6	32.5	77.3	6.6	77.3	5.4	66.7	20.1
Castell-nedd Port Talbot	54.5	23.6	30.8	39.7	57.1	14.7	40.0	40.6	56.3	15.5	45.0	23.5	48.3	25.0
Canol De Cymru	57.1	18.8	42.7	29.5	58.7	17.4	46.2	29.2	54.5	22.2	54.5	23.0	66.1	13.0
Pen-y-Bont ar Ogwr					56.3	20.1	25.0	42.0	85.7	-6.3	71.4	14.4	75.0	8.8
Bro Morgannwg	80.0	-7.4	50.0	23.3	66.7	16.0	100.0	-21.1	37.5	40.0	37.5	39.8	70.0	9.3
Rhondda Cynon Taf	57.9	15.1	44.6	25.4	58.0	12.3	42.1	28.3	46.6	23.7	58.3	15.9	66.1	8.6
Merthyr Tudful														
Caerdydd	50.0	32.1	36.0	39.3	56.5	25.0	57.9	25.1	69.2	14.9	50.0	29.8	60.7	22.6
De Ddwyrain Cymru	60.0	7.9	54.1	22.7	52.3	21.7	60.0	16.1	39.0	27.2	44.1	23.9	56.3	12.6
Caerffili	72.7	2.0	60.9	19.4	40.0	26.8	29.4	43.9	18.2	37.8	40.9	20.7	45.0	21.2
Blaenau Gwent														
Torfaen	25.0	32.3	42.9	*	78.6	5.4	82.6	-2.6	63.2	15.5	50.0	28.8	75.0	-1.4
Sir Fynwy														
Casnewydd														
Cymru	48.7	26.0	46.0	27.8	53.8	19.7	48.6	25.1	51.5	23.7	50.9	24.2	54.4	20.1

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Gymraeg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd. Mae'r canrannau o nifer y disgyblion.
- iii) Mae rhai o'r samplau'n gymharol fach. Mae'r data a farciwyd gyda seren yn werth 5 neu lai ac felly'n datgelu.

Tabl 12: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Cymraeg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf	bwlch pwynt % gyda disg. dim FSM
Gogledd Cymru	43.0	32.4	45.9	28.2	50.2	23.1	49.2	25.8	50.3	27.4	52.4	25.9	48.8	24.7
Ynys Môn	38.1	31.0	38.3	26.7	57.4	10.3	61.8	11.2	56.7	16.1	51.3	28.5	38.8	31.1
Gwynedd	46.8	30.0	46.7	33.2	41.3	34.9	41.4	35.2	43.7	38.3	50.6	28.3	51.1	24.3
Conwy	50.0	30.6	63.6	18.2	50.0	21.9	*	*	90.9	-19.8	85.7	-6.4	80.0	-9.9
Sir Ddinbych	28.6	48.5	72.7	-3.3	40.0	30.9	41.7	33.1	43.8	30.6	50.0	24.3	75.0	4.4
Sir y Fflint	50.0	25.6	11.1	57.5	63.6	8.5	*	*	42.9	31.6	25.0	48.1	60.0	13.8
Wrecsam	42.9	32.9	54.5	9.5	91.7	-13.2	55.6	14.5	57.1	21.8	50.0	28.6	28.6	35.6
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	47.6	31.2	46.2	32.3	56.5	19.4	45.5	29.5	54.8	22.6	48.5	28.6	51.7	26.8
Powys	*	*	*	*	*	*	*	*	25.0	51.6	57.1	8.2	46.2	27.2
Ceredigion	48.0	30.3	47.1	28.0	45.8	30.7	42.1	32.1	37.5	40.1	42.1	33.4	50.0	31.1
Sir Benfro	*	*	*	*	*	*	*	*	50.0	29.9	66.7	22.8	85.7	-4.6
Sir Gaerfyrddin	36.6	39.8	37.5	38.7	52.1	20.7	45.1	26.0	62.5	12.7	38.7	37.3	48.3	26.3
Abertawe	57.1	31.2	75.0	14.7	75.0	13.3	52.6	35.3	77.3	7.3	77.3	5.2	66.7	21.3
Castell-nedd Port Talbot	54.5	25.6	30.8	43.6	57.1	16.1	40.0	43.1	56.3	17.4	45.0	27.4	48.3	30.0
Canol De Cymru	57.1	20.7	42.7	32.4	58.7	19.3	46.2	31.9	54.5	24.5	54.5	25.1	66.1	14.7
Pen-y-Bont ar Ogwr					56.3	23.5	25.0	48.2	85.7	-6.9	71.4	15.6	75.0	10.1
Bro Morgannwg	80.0	-7.7	50.0	24.8	66.7	18.2	100.0	-21.9	37.5	42.5	37.5	43.5	70.0	10.9
Rhondda Cynon Taf	57.9	17.0	44.6	28.4	58.0	13.7	42.1	32.0	46.6	27.0	58.3	17.6	66.1	10.1
Merthyr Tudful														
Caerdydd	50.0	34.6	36.0	42.5	56.5	26.8	57.9	26.5	69.2	16.0	50.0	32.3	60.7	24.6
De Ddwyrain Cymru	60.0	8.8	54.1	25.5	52.3	24.7	60.0	18.0	39.0	30.2	44.1	26.6	56.3	14.0
Caerffili	72.7	2.3	60.9	21.8	40.0	31.3	29.4	47.5	18.2	41.9	40.9	23.0	45.0	23.5
Blaenau Gwent														
Torfaen	25.0	34.5	42.9	*	78.6	6.0	82.6	-3.0	63.2	17.3	50.0	32.4	75.0	-1.6
Sir Fynwy														
Casnewydd														
Cymru	48.7	28.0	46.0	30.2	53.8	21.5	48.6	27.2	51.5	25.7	50.9	26.8	54.4	22.2

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Darparwyd data 2017 gan Lywodraeth Cymru ar gais. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Gymraeg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd. Mae'r canrannau o nifer y disgyblion.
- iii) Mae rhai o'r samplau'n gymharol fach. Mae'r data a farciwyd gyda seren yn werth 5 neu lai ac felly'n datgelu.

Tabl 13: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Mathemateg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phob disgybl yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg	bwllch pwynt % gyda phob disg.
Gogledd Cymru	33.4	25.5	32.5	28.4	38.0	25.5	38.4	25.0	39.2	25.1	43.7	23.0	37.5	23.9
Ynys Môn	35.9	22.3	36.2	24.8	43.5	18.7	48.5	11.7	41.3	23.2	41.4	24.7	47.7	10.3
Gwynedd	30.5	26.5	29.5	29.2	36.5	25.7	34.7	30.5	37.1	29.8	48.3	22.0	50.0	12.9
Conwy	30.7	24.7	34.2	23.3	43.0	23.3	38.6	24.4	41.4	21.2	49.0	14.6	33.3	28.8
Sir Ddinbych	36.4	23.8	37.3	26.4	31.6	29.9	35.7	27.2	42.9	20.7	49.3	17.3	30.3	28.1
Sir y Fflint	43.9	22.7	37.6	31.8	45.1	23.4	46.6	21.8	47.3	22.2	45.6	23.9	43.9	23.7
Wrecsam	24.4	28.7	23.2	29.2	31.7	26.1	31.1	26.2	27.8	29.3	31.3	31.5	28.7	27.5
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	34.4	26.5	37.2	25.7	37.3	26.3	37.2	27.2	43.2	24.2	46.8	23.4	38.9	25.5
Powys	47.4	18.8	35.9	33.7	39.7	27.1	47.1	19.9	44.9	25.6	50.8	20.7	33.7	34.4
Ceredigion	33.8	27.7	29.6	30.6	34.9	33.2	45.2	22.9	40.3	27.4	54.7	20.6	46.0	23.8
Sir Benfro	29.4	28.8	34.0	28.4	38.1	22.1	29.5	29.4	35.3	26.2	35.2	29.9	39.4	23.3
Sir Gaerfyrddin	35.3	25.2	36.2	23.1	38.0	23.3	36.0	28.1	38.7	28.4	48.8	21.9	38.3	25.9
Abertawe	30.3	29.1	39.0	23.4	37.1	26.9	36.6	28.8	47.5	22.8	49.1	22.6	41.7	23.2
Castell-nedd Port Talbot	38.7	21.8	38.8	25.1	35.9	27.7	38.1	25.7	46.0	19	45.4	21.8	35.7	23.7
Canol De Cymru	25.7	27.3	28.9	25.7	30.5	25.8	33.2	27.0	36.9	26.7	43.9	22.6	39.6	22.7
Pen-y-Bont ar Ogwr	30.1	22.3	32.4	25.8	30.7	28.7	33.3	29.2	42.0	23.8	41.6	25.6	37.1	24.1
Bro Morgannwg	33.9	28.5	38.3	22.9	42.5	19.8	36.1	31.8	39.9	30.1	55.9	18.2	40.5	26.8
Rhondda Cynon Taf	25.0	24.5	27.4	23.6	29.8	22.7	33.8	23	34.4	26.1	38.2	23.4	37.1	22.2
Merthyr Tudful	16.7	29.3	22.5	20.3	22.6	26.0	29.9	25.6	35.9	22.4	46.4	16.0	34.5	14.9
Caerdydd	24.6	28.7	27.9	27.4	28.5	28.2	32.3	26.9	36.3	26.9	45.7	21.6	43.3	22.1
De Ddwyrain Cymru	24.2	26.3	26.9	25.8	31.3	25.4	30.6	27.1	38.3	23.9	39.7	23.9	36.1	25.4
Caerffili	24.5	25.6	32.1	21.1	32.3	23.4	30.1	26.4	36.7	24.7	40.4	21.9	33.0	25.3
Blaenau Gwent	25.6	15.3	19.7	18.7	24.3	22.9	27.9	20.3	41.9	12.9	40.9	16.5	30.7	19.5
Torfaen	20.1	29.9	20.3	31.6	36.5	21.4	36.8	22.8	41.4	22.5	34.6	28.5	40.1	20.0
Sir Fynwy	19.4	35.7	36.6	27.2	38.1	28.5	30.0	40.8	50.5	22.4	39.3	33.6	39.3	35.4
Casnewydd	26.8	26.3	23.4	30.0	27.3	28.1	28.9	27.5	31.6	28.0	41.2	22.6	39.7	24.6
Cymru	29.0	27.5	31.3	27.1	33.7	26.6	34.5	27.2	39.2	25.2	43.6	23.3	38.3	24.2

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data 2017 yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai TGAU Mathemateg neu TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data cyn 2017 yn seiliedig ar y TGAU Mathemateg blaenorol. Y garfan a fu'n sefyll arholiadau yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â'r manylbau newydd ar gyfer TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 14: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Mathemateg rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Mat hemat eg	bwloch pwynt % gyda disg. dim FSM
Gogledd Cymru	33.4	31.1	32.5	34.0	38.0	30.9	38.4	30.7	39.2	30.3	43.7	29.1	37.5	29.6
Ynys Môn	35.9	27.0	36.2	29.7	43.5	22.5	48.5	15.2	41.3	27.5	41.4	30.3	47.7	14.2
Gwynedd	30.5	30.7	29.5	34.1	36.5	29.8	34.7	35.5	37.1	34.0	48.3	28.5	50.0	17.0
Conwy	30.7	31.6	34.2	28.4	43.0	29.0	38.6	31.1	41.4	27.5	49.0	20.1	33.3	35.5
Sir Ddinbych	36.4	29.4	37.3	33.1	31.6	36.2	35.7	33.4	42.9	25.1	49.3	24.0	30.3	37.4
Sir y Fflint	43.9	27.0	37.6	35.9	45.1	28.2	46.6	27.2	47.3	26.8	45.6	29.0	43.9	27.7
Wrecsam	24.4	36.4	23.2	36.6	31.7	33.1	31.1	32.2	27.8	35.9	31.3	38.5	28.7	32.9
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	34.4	31.9	37.2	31.1	37.3	31.7	37.2	32.5	43.2	29.3	46.8	29.0	38.9	31.4
Powys	47.4	22.1	35.9	37.9	39.7	30.6	47.1	23.3	44.9	29.1	50.8	24.1	33.7	39.1
Ceredigion	33.8	32.2	29.6	34.0	34.9	37.8	45.2	25.6	40.3	31.8	54.7	23.9	46.0	27.4
Sir Benfro	29.4	34.8	34.0	33.9	38.1	26.8	29.5	34.2	35.3	31.0	35.2	35.7	39.4	28.9
Sir Gaerfyrddin	35.3	29.9	36.2	27.1	38.0	27.0	36.0	32.6	38.7	33.7	48.8	27.4	38.3	30.6
Abertawe	30.3	37.0	39.0	30.4	37.1	34.6	36.6	36.6	47.5	29.0	49.1	28.8	41.7	30.1
Castell-nedd Port Talbot	38.7	26.6	38.8	31.9	35.9	34.8	38.1	32.0	46.0	24.3	45.4	29.5	35.7	31.3
Canol De Cymru	25.7	34.3	28.9	31.9	30.5	32.3	33.2	33.9	36.9	33.3	43.9	29.2	39.6	29.6
Pen-y-Bont ar Ogwr	30.1	28.0	32.4	31.9	30.7	35.2	33.3	35.8	42.0	28.9	41.6	32.2	37.1	29.9
Bro Morgannwg	33.9	34.2	38.3	27.3	42.5	23.7	36.1	38.1	39.9	34.7	55.9	22.3	40.5	33.0
Rhondda Cynon Taf	25.0	31.6	27.4	30.1	29.8	29.5	33.8	30.0	34.4	33.2	38.2	31.1	37.1	28.5
Merthyr Tudful	16.7	38.6	22.5	27.3	22.6	33.3	29.9	33.4	35.9	30.4	46.4	25.9	34.5	22.4
Caerdydd	24.6	36.0	27.9	33.9	28.5	35.2	32.3	33.6	36.3	34.1	45.7	27.7	43.3	29.9
De Ddwyrain Cymru	24.2	32.8	26.9	32.2	31.3	31.9	30.6	33.8	38.3	29.7	39.7	30.8	36.1	31.4
Caerffili	24.5	32.8	32.1	27.7	32.3	30.6	30.1	33.4	36.7	30.9	40.4	29.6	33.0	32.0
Blaenau Gwent	25.6	22.5	19.7	25.8	24.3	31.8	27.9	29.2	41.9	19.5	40.9	23.3	30.7	25.7
Torfaen	20.1	35.1	20.3	37.5	36.5	26.0	36.8	28.1	41.4	26.7	34.6	34.2	40.1	24.0
Sir Fynwy	19.4	40.9	36.6	31.1	38.1	32.6	30.0	46.3	50.5	25.9	39.3	38.6	39.3	39.8
Casnewydd	26.8	33.0	23.4	36.9	27.3	35.0	28.9	33.8	31.6	34.5	41.2	29.5	39.7	31.3
Cymru	29.0	33.2	31.3	32.5	33.7	32.2	34.5	33.2	39.2	30.9	43.6	29.6	38.3	30.3

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae data 2017 yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai TGAU Mathemateg neu TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data cyn 2017 yn seiliedig ar y TGAU Mathemateg blaenorol. Y garfan a fu'n sefyll arholiadau yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â'r manylebau newydd ar gyfer TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 15: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Gwyddoniaeth rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phob disgybl yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A ⁺ -C mewn TGAU Gwyddoniaeth	
		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.		bwlch pwynt % gyda phob disg.
Gogledd Cymru	41.7	25.7	50.4	22.4	61.9	16.0	77.6	8.4	75.6	9.5	75.0	8.0	56.1	18.3
Ynys Môn	49.5	15.6	60.6	14.2	74.8	4.4	81.8	6.4	85.9	5.9	75.9	6.1	61.6	10.7
Gwynedd	39.8	26.1	46.2	25.3	69.2	15.5	89.3	4.4	84.8	9.3	91.5	-0.7	63.4	9.4
Conwy	42.2	24.8	49.0	20.5	73.3	8.0	78.3	6.8	85.5	-1.2	71.0	5.4	64.6	13.7
Sir Ddinbych	44.6	25.6	63.4	16.4	59.8	17.5	82.2	6.0	72.6	8.9	77.3	3.2	41.8	25.0
Sir y Fflint	47.1	26.9	49.7	26.2	62.6	15.3	77.0	7.0	74.5	11.3	74.0	9.9	60.6	19.4
Wrecsam	31.1	28.0	39.7	25.4	42.2	24.7	60.6	17.3	60.8	15.3	65.9	16.4	50.9	22.7
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	41.6	30.1	47.5	22.0	59.3	15.4	69.9	11.6	78.2	7.3	69.9	12.9	52.4	22.1
Powys	53.5	14.3	48.7	23.6	55.4	17.6	69.4	10.4	72.0	11.3	63.3	17.7	51.0	25.9
Ceredigion	45.9	25.7	53.7	21.4	41.3	30.0	66.1	16.0	77.9	9.2	84.9	5.5	65.1	21.8
Sir Benfro	36.1	29.2	51.9	19.5	62.4	13.0	68.8	11.3	72.8	12.0	64.8	18.2	37.6	27.3
Sir Gaerfyrddin	36.0	26.4	38.9	24.3	53.0	16.8	64.4	15.1	78.1	7.9	82.2	3.0	61.3	17.6
Abertawe	40.5	26.2	50.0	21.5	63.5	14.1	72.9	9.4	80.7	5.7	68.2	14.0	58.0	17.5
Castell-nedd Port Talbot	46.8	20.6	47.2	21.2	61.5	17.6	71.3	13.7	80.3	4.8	64.7	13.4	43.9	23.2
Canol De Cymru	41.1	24.4	52.6	18.5	59.8	15.3	71.9	11.4	71.7	13.9	76.4	9.5	64.3	16.0
Pen-y-Bont ar Ogwr	53.9	14.8	54.7	18.7	67.6	12.1	76.3	13.1	72.9	16.6	80.0	9.1	56.7	19.0
Bro Morgannwg	35.7	31.6	56.2	17.8	67.5	9.0	77.2	10.2	79.2	11.9	84.1	7.2	81.5	8.5
Rhondda Cynon Taf	44.8	23.4	60.3	14.8	69.7	12.2	75.1	10.4	75.3	11.4	77.1	8.6	60.6	18.0
Merthyr Tudful	33.3	26.8	55.0	12.9	54.8	18.0	66.9	12.0	72.5	9.3	93.8	-5.5	65.5	4.2
Caerdydd	35.8	26.2	43.2	22.8	45.0	21.4	66.4	11.3	65.9	14.8	69.0	12.6	65.0	16.4
De Ddwyrain Cymru	37.8	25.7	52.2	18.8	58.6	15.7	68.8	13.7	74.3	10.4	65.8	10.9	52.9	19.1
Caerffili	38.3	27.1	52.0	17.1	53.9	16.1	65.5	14.1	74.7	12.2	77.5	3.8	49.4	20.1
Blaenau Gwent	35.6	20.0	39.9	19.2	42.4	18.8	59.9	14.9	64.2	5.7	53.7	9.1	50.0	15.1
Torfaen	28.8	30.7	58.2	19.0	75.3	7.2	83.3	8.2	81.6	8.7	71.6	11.2	60.5	12.3
Sir Fynwy	29.0	36.0	35.6	31.3	37.1	30.6	41.3	33.2	72.7	13.4	64.3	21.1	49.2	28.9
Casnewydd	46.6	20.5	63.0	13.3	71.6	10.6	75.7	10.7	76.2	6.8	53.6	15.0	55.3	18.9
Cymru	40.5	25.4	50.7	19.9	59.6	15.2	71.5	10.8	74.4	9.6	71.8	10.6	57.1	18.5

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Tabl 16: Bwlch cyrhaeddiad TGAU Gwyddoniaeth rhwng disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a disgyblion nad ydynt yn gymwys yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth

canran yn cyflawni

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth		% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth	
		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM		bwllch pwynt % gyda disg. dim FSM
Gogledd Cymru	41.7	31.6	50.4	27.5	61.9	20.3	77.6	12.3	75.6	13.2	75.0	12.3	56.1	23.6
Ynys Môn	49.5	19.2	60.6	17.7	74.8	6.0	81.8	9.5	85.9	7.8	75.9	8.9	61.6	15.5
Gwynedd	39.8	30.7	46.2	30.3	69.2	18.4	89.3	6.5	84.8	11.5	91.5	2.9	63.4	13.3
Conwy	42.2	32.0	49.0	25.4	73.3	11.3	78.3	11.5	85.5	3.2	71.0	10.4	64.6	18.5
Sir Ddinbych	44.6	31.7	63.4	22.2	59.8	22.2	82.2	9.1	72.6	12.0	77.3	8.6	41.8	34.3
Sir y Fflint	47.1	31.8	49.7	30.1	62.6	19.8	77.0	11.5	74.5	15.6	74.0	13.8	60.6	23.2
Wrecsam	31.1	36.1	39.7	32.6	42.2	31.7	60.6	22.4	60.8	19.9	65.9	21.1	50.9	27.8
De Orllewin a Chanolbarth Cymru	41.6	30.1	47.5	26.9	59.3	19.1	69.9	14.5	78.2	9.6	69.9	17.0	52.4	27.6
Powys	53.5	17.4	48.7	26.9	55.4	20.3	69.4	13.2	72.0	13.7	63.3	21.1	51.0	30.0
Ceredigion	45.9	30.3	53.7	24.3	41.3	34.3	66.1	18.3	77.9	11.8	84.9	8.1	65.1	25.6
Sir Benfro	36.1	35.5	51.9	23.9	62.4	16.4	68.8	13.6	72.8	14.7	64.8	22.4	37.6	33.6
Sir Gaerfyrddin	36.0	31.4	38.9	28.5	53.0	19.5	64.4	17.9	78.1	10.0	82.2	6.0	61.3	21.3
Abertawe	40.5	33.7	50.0	28.3	63.5	19.3	72.9	12.6	80.7	8.1	68.2	18.8	58.0	23.6
Castell-nedd Port Talbot	46.8	25.1	47.2	27.1	61.5	22.3	71.3	17.2	80.3	6.7	64.7	18.8	43.9	30.7
Canol De Cymru	41.1	31.0	52.6	23.7	59.8	19.6	71.9	15.2	71.7	17.9	76.4	14.1	64.3	22.0
Pen-y-Bont ar Ogwr	53.9	19.2	54.7	23.3	67.6	15.4	76.3	16.6	72.9	20.3	80.0	12.8	56.7	24.3
Bro Morgannwg	35.7	37.9	56.2	22.3	67.5	11.4	77.2	13.7	79.2	14.6	84.1	10.4	81.5	12.6
Rhondda Cynon Taf	44.8	30.7	60.3	19.9	69.7	16.7	75.1	14.6	75.3	15.2	77.1	13.8	60.6	23.8
Merthyr Tudful	33.3	35.3	55.0	18.3	54.8	23.1	66.9	16.5	72.5	14.3	93.8	1.5	65.5	10.2
Caerdydd	35.8	33.0	43.2	28.6	45.0	26.9	66.4	14.9	65.9	19.4	69.0	17.1	65.0	23.4
De Ddwyrain Cymru	37.8	32.4	52.2	24.1	58.6	20.2	68.8	17.9	74.3	13.5	65.8	15.4	52.9	24.2
Caerffili	38.3	34.8	52.0	22.9	53.9	21.3	65.5	18.4	74.7	15.6	77.5	8.0	49.4	25.8
Blaenau Gwent	35.6	29.6	39.9	27.2	42.4	26.5	59.9	24.0	64.2	10.1	53.7	13.9	50.0	21.2
Torfaen	28.8	36.1	58.2	23.3	75.3	9.1	83.3	11.0	81.6	10.8	71.6	14.0	60.5	15.1
Sir Fynwy	29.0	41.3	35.6	35.7	37.1	34.8	41.3	37.8	72.7	15.7	64.3	24.8	49.2	32.8
Casnewydd	46.6	26.2	63.0	17.5	71.6	14.7	75.7	13.7	76.2	9.4	53.6	20.6	55.3	24.7
Cymru	40.5	31.3	50.7	25.2	59.6	19.9	71.5	15.1	74.4	14.0	71.8	15.0	57.1	24.0

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru: *Dangosyddion craidd Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i Brydau Ysgol Am Ddim ac ardal*. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Nodiadau:

- i) Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018.
- ii) Mae data 2016 a 2017 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

3. Gwella canlyniadau disgyblion mewn ysgolion sy'n tanberfformio

Her Ysgolion Cymru

Cyhoeddwyd Her Ysgolion Cymru [am y tro cyntaf ym mis Chwefror 2014](#) fel rhaglen dwy flynedd (blynyddoedd ariannol 2014-15 a 2015-16) i dargedu buddsoddiad mewn ysgolion penodol. Dywedodd Llywodraeth Cymru fod y rhaglen wedi'i thargedu at yr **ysgolion sy'n wynebu'r her fwyaf o ran amgylchiadau a chyfnod datblygu**.⁶ Atebodd Huw Lewis, y Gweinidog blaenorol dros Addysg a Sgiliau, [Gwestiynau Ysgrifenedig y Cynulliad ym mis Mai 2014](#) am y meini prawf a ddefnyddir i ddewis yr ysgolion.

Nodwyd 40 o ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' i dderbyn arian ychwanegol ar gyfer datblygu a gwella. Ar ôl hynny cyfunodd dwy ysgol (Ysgol Llantarnam ac Ysgol Uwchradd Fairwater) a chael yr enw Ysgol Uwchradd Cwibrân, gan olygu bod 39 o ysgolion yn y rhaglen mewn gwirionedd. Ffedereiddiwyd dwy ysgol arall (Coleg Cymunedol Michaelston ac Ysgol Uwchradd Glyn Derw) yn ystod y rhaglen ac fe'u cyfunwyd wedyn i ffurfio Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ym mis Medi 2017.

Roedd **pedair prif thema** i Her Ysgolion Cymru, yn canolbwyntio ar Arweinyddiaeth; Dysgu ac Addysgu; y Disgybl; a'r Ysgol a'r Gymuned. Roedd ysgolion Llwybrau Llwyddiant yn cael y pedwar hawl craidd a ganlyn:

- Templed **'ysgol ar dudalen'** sy'n rhoi cipolwg o ble mae eu hysgol ar ei thaith tuag at welliant, ei chryfderau a'r meysydd i'w gwella.
- **Cynghorydd ymroddgar, profiadol** (a gyflogir gan y consortia rhanbarthol) i gynorthwyo'r ysgol a'i herio ynghylch sut y gall wella, ac i helpu i froceru cymorth.
- **Cynllun Datblygu Ysgol Unigol**, sy'n dangos sut y caiff ymdrechion yr ysgol i wella eu dwyn ynghyd, gan gynnwys hawl i ddefnyddio adnoddau ychwanegol, yn ôl yr angen.
- **Bwrdd Gwelliannau Carlam** i gefnogi arweinwyr yr ysgol ar eu taith tuag at welliant.

Sut yr ariannwyd y rhaglen?

Ar y dechrau, deilliodd y rhaglen o ymgodiad canlyniadol Barnett o ganlyniad i benderfyniad Llywodraeth y DU yn hydref 2013 i gyflwyno prydau bwyd am ddim i unrhyw ddisgyblion a oedd yn fabanod yn Lloegr. Penderfynodd Llywodraeth Cymru ddefnyddio'r £12.1 miliwn ychwanegol i 'barhau i godi safonau addysgol'⁷ a rhoi hynny tuag at gost Her Ysgolion Cymru. Yn ystod rownd cyllideb ddrafft 2016-17, dywedodd [y Gweinidog blaenorol, Huw Lewis, wrth y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg \(PDF 1.5MB\)](#) bod Her Ysgolion Cymru wedi'i hariannu fel a ganlyn:

- 2014-15: £12.1 miliwn o gronfeydd wrth gefn, £3.99 miliwn gan y Prif Grŵp Gwariant Addysg (MEG);
- 2015-16: £9.4 miliwn o gronfeydd wrth gefn, £3 miliwn gan y MEG Addysg;
- 2016-17: £15 miliwn o gronfeydd wrth gefn.

⁶ Llywodraeth Cymru, Cyllideb Ddrafft 2016-17: [Aseiad Effaith Integredig Strategol](#), Rhagfyr 2015

⁷ Llywodraeth Cymru, Datganiadau'r Cabinet: Y Gweinidog dros Gyllid, Jane Hutt, [Dyraniadau sy'n deillio o Ddatganiad yr Hydref 2013](#), 27 Ionawr 2014; y Gweinidog dros Addysg a Sgiliau, Huw Lewis, [Her Ysgolion Cymru](#), 10 Chwefror 2014.

Ar **11 Ionawr 2017**, cyhoeddodd Kirsty Williams, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, **£200,000 o gyllid ychwanegol yn 2017-18 i helpu gyda throsglwyddo** a 'pharhau â'r gwasanaeth cymorth cynghori o safon a roddir i ysgolion Llwybrau Llwyddiant' **hyd at ddiwedd blwyddyn academaidd 2016/17**.

Mewn **llythyr dyddiedig 22 Mehefin 2017 (PDF 633KB)** ynghylch y Gyllideb Derfynol ar gyfer 2017-18, rhoddodd Ysgrifennydd y Cabinet wybod i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg fod Llywodraeth Cymru hefyd wedi dyrannu **£1.5 miliwn ym mlwyddyn ariannol 2017-18** i roi cymorth penodol i ysgolion, gan **adeiladu ar y gwersi** a ddysgwyd o raglen Her Ysgolion Cymru.

Ni wnaeth Llywodraeth Cymru barhau â Her Ysgolion Cymru y tu hwnt i'r tair blynedd ariannol 2014-15, 2015-16, 2016-17 a'r tair blynedd academaidd 2014/15, 2015/16, 2016/17. **Eglurodd Ysgrifennydd y Cabinet yn ystod gwaith craffu ar y gyllideb ddrafft ym mis Tachwedd 2016 (PDF 749KB)** fod y gyllideb flynyddol o **£15 miliwn ar gyfer y rhaglen wedi'i dychwelyd i gronfeydd wrth gefn canolog Llywodraeth Cymru** ac nad oedd ar gael ar gyfer defnydd amgen yn y gyllideb addysg.

Cadarnhaodd Kirsty Williams yn ei **phapur ar y gyllideb ddrafft ar gyfer 2018-19 (PDF 1.16MB)** fod Her Ysgolion Cymru wedi dod i ben yn llawn ac na fydd mwy o gyllid uniongyrchol ar gyfer y rhaglen yn 2018-19.

Gwerthuso

Comisiynodd Llywodraeth Cymru SQW Consulting i werthuso rhaglen Her Ysgolion Cymru. Ar 20 Gorffennaf 2016, cyhoeddwyd yr **adroddiad gwerthuso cyntaf** a oedd yn canolbwyntio ar **broses a gweithredu'r** rhaglen, yn seiliedig ar waith maes a gynhaliwyd yn 2015. Canfu'r adroddiad gwerthuso cyntaf:

Ar adeg ein gwaith maes (Mawrth-Gorffennaf 2015), nid oedd cyfweleion yn gallu meintioli effaith gweithgaredd gwella ysgol ar eu hysgolion. Er hynny, dywedodd cyfweleion yn y rhan fwyaf o ysgolion Llwybrau Llwyddiant eu bod yn teimlo bod ymgysylltiad yn Her Ysgolion Cymru wedi cael effaith gadarnhaol. [Pwyslais y Gwasanaeth Ymchwil]

Roedd **ail adroddiad gwerthuso (PDF 1.81MB)**, yn dilyn **ton bellach o waith maes** rhwng mis Mai a mis Gorffennaf 2016, wedi ystyried yr **allbynnau a'r canlyniadau o Her Ysgolion Cymru mewn mwy o ddyfnder**. Daeth yr adroddiad hwn, a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2017, i'r casgliad a ganlyn:

Prif nod y gwerthusiad oedd asesu i ba raddau y mae'r gefnogaeth a roddwyd ar gael i ysgolion LLLI wedi bod yn llwyddiannus wrth gefnogi gwelliant mewn perfformiad, h.y. ystyried materion canlyniad ac effaith. Nid yw'r ddwy flynedd y bu Her Ysgolion Cymru ar waith yn ddigon hir i asesu'n llawn ei heffaith ar 'ganlyniadau caled' (cyrhaeddiad a chynnydd) ar gyfer disgyblion mewn ysgolion LLLI.

(...)

Yn gryno, rhoddodd y gwerthusiad fewnwelediad cyfoethog i gymhlethdod gwella ysgol, dangosodd werth diagnosis gofalus o drywydd ysgolion unigol, ac amlygodd bwysigrwydd cefnogaeth wedi'i theilwra a gynorthwyodd yn benodol i ddiwallu'r anghenion hynny. Er bod cyfweleion ysgolion yn dueddol o deimlo mai cyllido Her

*Ysgolion Cymru oedd y prif ffactor mewn galluogi gwelliannau, **defnydd deallus ac wedi'i dargedu o'r cyllid a gafodd effaith fwyaf.** Roedd gan Gynghorwyr Her a'r Byrddau Gwella Carlam rolau amlwg i'w chwarae yn hyn o beth (er na chawsant eu cydnabod yn llawn bob amser bob amser). [Puyslais y Gwasanaeth Ymchwil]*

Data cyrhaeddiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 yn ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' Her Ysgolion Cymru

Data

Mae **Tablau 17-20** yn darparu data cyrhaeddiad ar gyfer trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 y **39 o ysgolion Llwybrau Llwyddiant**, a gafodd arian a chymorth gan y rhaglen Her Ysgolion Cymru. Gellir trin 2013/14 fel llinell sylfaen gan fod Her Ysgolion Cymru wedi dechrau ym mis Medi 2014.

Oherwydd **newidiadau a wnaed gan Lywodraeth Cymru i fesurau perfformiad yn 2017**, mae cymariaethau o gyfraddau cyrhaeddiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 rhwng blynnyddoedd **ond yn ddilys yn ystadegol hyd at 2016**.⁸

Ceir data ar gyrhaeddiad mewn pynciau craidd TGAU, sy'n galluogi rhai cymariaethau hyd at 2017, ymhellach yn y papur hwn yn Nhablau 21-28.

Cyfeirir at y **Categoriâu Cefnogi Ysgolion**, a bennir o dan **System Genedlaethol ar gyfer Categoriâu Ysgolion** Llywodraeth Cymru, ar gyfer pob ysgol ym mhob tabl hefyd. Mae'r System Genedlaethol ar gyfer Categoriâu Ysgolion yn defnyddio pedwar dyfarniad â chod lliw i asesu lle mae ysgol arni ar ei thaith i wella a pha lefel o her a chefnogaeth sydd ei hangen arni. Mae ysgolion wedi'u categorio fel a ganlyn: Gwyrdd, Melyn, Oren a Choch.

- Mae Tabl 17 yn dangos data pob disgybl ar gyfer trothwy cynwysedig Lefel 2.
- Mae Tabl 18 yn dangos data disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ar gyfer trothwy cynwysedig Lefel 2.
- Mae Tabl 19 yn dangos data pob disgybl ar gyfer trothwy Lefel 2.
- Mae Tabl 20 yn dangos data disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim ar gyfer trothwy Lefel 2.

---

⁸ Y cyfwerthedd galwedigaethol yw'r agwedd ar y mesurau sydd wedi newid yn fwyaf arwyddocaol. O 2017, efallai na fydd cymwysterau galwedigaethol yn ffurfio dim mwy na 40 y cant o'r 5 TGAU neu fwy yn y trothwy Lefel 2, h.y. rhaid i ddisgybl ennill o leiaf dri TGAU gwirioneddol ar raddau A*-C i'w gyflawni. Newid arall i'r mesur trothwy cynwysedig Lefel 2 yw mai dim ond laith Gymraeg a Saesneg fydd yn cyfrif, yn hytrach na Llenyddiaeth Gymraeg neu Saesneg. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr am eglurhad pellach.

Tabl 17: Cyflawniad trothwy cynwysedig Lefel 2 mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant – Pob Disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion sy'n cyrraedd t trothwy Lefel 2 cynhwysol (i)					Categori Cymorth Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2015/16	2016/17 (i) (ii)	2013/14 (lon 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	38.0	43.3	51.7	13.7	48.9	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	49.7	46.3	62.6	12.9	46.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrehafoed	ERW	44.3	52.7	53.3	9.0	43.7	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	70.7	63.3	72.7	2.0	64.1	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	44.1	35.0	51.0	6.9	54.7	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	41.6	52.4	53.7	12.1	55.1	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	48.0	56.9	52.4	4.4	48.8	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	37.9	50.0	41.9	4.0	45.5	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	50.7	46.6	51.0	0.3	48.6	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	50.3	52.3	64.2	13.9	65.2	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	35.9	48.9	44.3	8.4	40.4	Oren	Coch ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	40.8	45.7	44.5	3.7	26.1	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	40.2	41.3	53.7	13.5	44.6	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	49.2	48.7	41.2	-8.0	43.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	23.1	34.4	41.2	18.1	25.5	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	53.0	54.3	42.8	-10.2	44.5	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	48.8	59.8	57.9	9.1	51.1	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwibrân (iv)	EAS	46.7	46.8	39.0	-7.7	43.1	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	43.6	37.6	50.0	6.4	39.3	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	47.4	48.1	48.7	1.3	41.0	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	48.5	52.8	46.5	-2.0	39.3	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	43.4	48.6	48.2	4.8	45.1	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	50.5	49.0	49.7	-0.8	35.3	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	33.9	39.1	52.6	18.7	32.6	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	47.2	47.5	51.9	4.7	36.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	45.7	46.1	55.2	9.5	46.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	52.4	53.3	61.8	9.4	51.1	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypanyd	CSW	30.5	49.2	51.9	21.4	44.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	52.1	47.2	60.6	8.5	46.8	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	49.7	46.9	52.8	3.1	39.2	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	51.2	48.2	58.1	6.9	41.7	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	37.4	50.0	62.7	25.3	49.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	60.4	64.0	60.7	0.3	48.4	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	35.8	45.0	50.7	14.9	46.1	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	39.9	44.0	55.8	15.9	41.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	22.4	14.9	25.9	3.5	29.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	25.6	23.9	28.8	3.2	28.8	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	21.5	25.2	24.7	3.2	15.9	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	40.5	49.3	61.8	21.3	45.9	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		43.4	46.4	50.7	7.3	43.2		
Cymru gyfan		55.4	57.9	60.3	4.9	54.6		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [gwefan Fy Ysgol Leol](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad. Categoriâu Cymorth i Ysgolion o [wefan Llywodraeth Cymru](#)

Nodiadau:

- i) Trothwy cynwysedig Lefel 2 = 5 TGAU neu fwy, graddau A*-C gan gynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr.
- ii) Mae data 2016/17 a 2015/16 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.
- iii) Daeth Ysgol Gyfun Abertyleri yn Gymuned Ddysgu Abertyleri ym mis Medi 2016 ar ôl iddi gael ei chyfuno â nifer o ysgolion cynradd a symud i ystod oedran 3-16. Cafodd ei chategoreiddio fel Coch yn 2014/15 a 2015/16.
- (iv) Ffurfiwyd Ysgol Uwchradd Cwmbrân ym mis Medi 2015 ar ôl cyfuno ysgolion Llantarnam a Fairwater. Roedd categori Llantarnam yn Goch yn 2013/14, tra bod Fairwater yn Felyn.
- (v) Cyfunodd Ysgol Uwchradd Glyn Derw a Choleg Cymunedol Michaelston i ffurfio Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ym mis Medi 2017. Categori cymorth yr ysgol newydd yw Coch.
- (vi) Cyfartaledd cyfansymiau ysgolion yw hwn yn hytrach na chyfartaledd pob disgybl unigol ym mhob ysgol.

Tabl 18: Cyflawniad trothwy cynwysedig Lefel 2 mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant – Disgyblion sy'n Gymwys am Brydau Ysgol am Ddim

Ysgol	Consortia	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n cyrraedd trothwy Lefel 2 cynhwysol (i)					Categori Cymorth h Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2015/16	2016/17 (i) (ii)	2013/14 (lon 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	33.3	27.5	41.4	8.1	19.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	15.0	22.9	44.8	29.8	18.2	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrefhafod	ERW	26.9	30.2	29.8	2.9	20.8	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	35.7	45.0	66.7	31.0	30.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	13.0	19.2	40.7	27.7	21.1	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	27.3	38.0	41.4	14.1	39.3	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	32.3	22.7	30.8	-1.5	19.0	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	17.4	19.5	25.7	8.3	8.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	18.0	18.6	21.6	3.6	32.6	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	25.0	6.9	34.8	9.8	29.6	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	25.0	29.4	25.6	0.6	32.0	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	26.8	28.9	39.1	12.3	17.8	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	25.5	31.7	35.6	10.1	28.1	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	24.1	35.1	16.7	-7.4	33.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	8.5	15.8	28.9	20.4	15.4	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	28.0	30.8	25.0	-3.0	20.0	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	25.0	36.4	28.6	3.6	12.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS	27.9	29.6	14.5	-13.4	27.7	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	33.3	16.7	22.2	-11.1	7.7	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	40.0	22.2	20.7	-19.3	13.3	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	20.5	26.7	22.2	1.7	17.4	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	48.0	40.6	25.0	-23.0	35.3	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	15.8	25.6	14.3	-1.5	15.4	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	8.3	24.4	28.6	20.3	17.1	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	27.9	30.3	33.3	5.4	27.5	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	44.0	27.9	50.0	6.0	29.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	30.3	11.5	29.0	-1.3	26.5	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypandy	CSW	5.9	24.1	27.3	21.4	32.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	23.7	18.8	35.5	11.8	27.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	37.7	32.3	44.7	7.0	26.3	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	24.2	16.1	46.4	22.2	24.0	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	18.9	22.6	46.9	28.0	19.4	Coch	Melyn ↑
Hedley	CSW	40.9	54.2	36.4	-4.5	20.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	14.3	30.0	40.0	25.7	40.0	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	12.8	34.0	40.4	27.6	27.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	9.7	10.8	16.2	6.5	22.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	18.6	14.7	24.0	5.4	17.9	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	8.6	14.7	15.8	7.2	11.9	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	16.1	29.3	41.0	24.9	23.8	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		24.0	26.0	32.1	8.1	23.3		
Cymru gyfan		27.8	31.6	35.6	7.8	28.6		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [gwefan Fy Ysgol Leol](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad. Categoriâu Cymorth i Ysgolion o [wefan Llywodraeth Cymru](#)

Nodiadau: Trothwy Lefel 2 cynwysedig = 5 TGAU neu ragor, graddau A*-C gan gynnwys Mathemateg ac Iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 17.

Tabl 19: Cyflawniad trothwy Lefel 2 mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant – Pob Disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion sy'n cyrraedd trothwy Lefel 2 (i)					Categori Cymorth Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2015/16	2016/17 (i) (ii)	2013/14 (Ion 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	68.4	73.9	84.1	15.7	56.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	72.9	80.0	89.6	16.7	59.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrefafod	ERW	80.3	86.4	95.9	15.6	60.0	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	96.6	94.1	93.0	-3.6	76.8	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	69.5	65.8	88.2	18.7	66.7	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	85.1	91.0	94.8	9.7	69.6	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	81.6	82.6	85.3	3.7	52.1	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	71.1	72.7	68.8	-2.3	58.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	80.1	78.5	59.4	-20.7	56.4	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	58.0	73.6	92.0	34.0	74.5	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	66.9	64.9	58.2	-8.7	55.3	Coch	Oren ↓
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	73.6	81.9	69.3	-4.3	37.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	73.9	84.5	77.4	3.5	54.6	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	68.3	74.1	63.6	-4.7	53.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	62.8	56.3	52.2	-10.6	50.9	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	72.2	80.9	58.5	-13.7	62.5	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	68.2	77.2	73.1	4.9	61.1	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS	84.4	81.6	83.1	-1.3	55.0	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	63.8	68.2	88.2	24.4	44.6	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	73.3	64.4	57.1	-16.2	55.4	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	63.3	68.4	64.8	1.5	51.1	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	83.7	80.6	80.3	-3.4	61.3	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	78.0	71.2	84.4	6.4	44.9	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	77.7	78.3	88.7	11.0	58.1	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	62.6	96.3	100.0	37.4	50.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	70.3	85.6	96.3	26.0	64.2	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	78.6	92.9	98.2	19.6	60.2	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypanyd	CSW	90.3	85.2	81.7	-8.6	54.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	86.5	86.5	99.3	12.8	62.2	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	74.8	78.9	92.7	17.9	49.0	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	84.1	89.3	95.3	11.2	52.2	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	82.1	90.5	91.1	9.0	61.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	88.7	87.0	85.7	-3.0	72.5	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	93.4	87.5	91.5	-1.9	56.6	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	63.0	59.2	93.8	30.8	59.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	43.9	43.8	35.1	-8.8	33.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	67.5	63.6	66.7	-0.8	31.3	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	53.7	68.0	60.7	7.0	20.7	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	92.6	93.8	97.1	4.5	65.4	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		74.5	77.9	80.4	5.9	55.6		
Cymru gyfan		82.3	84.1	84.0	1.7	67.0		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [**gwefan Fy Ysgol Leol**](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad. Categoriâu Cymorth i Ysgolion o [*wefan Llywodraeth Cymru*](#)

Trothwy Lefel 2 cynwysedig = 5 TGAU neu ragor, graddau A*-C gan gynnwys Mathemateg ac iaith Gymraeg/Saesneg, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [**datganiad ystadegol Rhagfyr 2017**](#), [**blog y Prif Ystadegydd**](#) a [**datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru**](#) ar 6 Rhagfyr. Gweler Nodiadau (ii) i (vi), Tabl 17.

Tabl 20: Cyflawniad trothwy Lefel 2 mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant – disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim

Ysgol	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim sy'n cyrraedd trothwy Lefel 2 (i)						Categori Cymorth Ysgol	
	Consortia	2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2015/16	2016/17 (i) (ii)	2013/14 (lon 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	53.3	60.0	75.9	22.6	26.9	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	42.5	54.3	69.0	26.5	29.5	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrehafod	ERW	71.6	72.1	97.9	26.3	39.6	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	85.7	75.0	94.4	8.7	35.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	39.1	53.8	77.8	38.7	42.1	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	79.5	86.0	89.7	10.2	60.7	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	64.5	40.9	80.8	16.3	19.0	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	45.7	43.9	57.1	11.4	17.6	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	54.1	46.5	40.5	-13.6	34.9	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	27.8	27.6	82.6	54.8	40.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	50.0	29.4	43.6	-6.4	48.0	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	61.0	76.3	60.9	-0.1	24.4	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	46.8	75.6	60.0	13.2	40.6	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	42.6	59.5	47.2	4.6	38.9	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	44.7	36.8	33.3	-11.4	34.6	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	38.0	71.2	40.9	2.9	34.3	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	37.5	52.3	51.4	13.9	24.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS	83.6	63.0	72.7	-10.9	36.2	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	50.0	50.0	77.2	27.2	15.4	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	46.7	33.3	24.1	-22.6	30.0	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	36.4	36.7	51.9	15.5	30.4	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	80.0	68.8	45.8	-34.2	47.1	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	47.4	48.7	60.0	12.6	28.2	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	55.6	70.7	75.0	19.4	40.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Cymunedol y Porth	CSW	41.9	90.9	100.0	58.1	45.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	60.0	88.4	90.6	30.6	54.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	57.6	76.9	93.5	35.9	35.3	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypandy	CSW	85.3	79.3	60.6	-24.7	44.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	76.3	68.8	96.8	20.5	45.9	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	66.0	70.8	89.4	23.4	34.2	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	66.7	71.0	85.7	19.0	36.0	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	73.0	96.8	71.9	-1.1	38.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	68.2	87.5	72.7	4.5	70.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	85.7	70.0	80.0	-5.7	50.0	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	38.3	44.7	88.5	50.2	34.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	33.3	31.1	27.0	-6.3	26.3	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	58.1	50.0	60.0	1.9	17.9	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	42.9	70.6	47.4	4.5	14.3	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	80.6	80.5	94.9	14.3	52.4	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		56.9	61.8	68.4	11.6	36.3		
Cymru gyfan		65.3	69.4	71.6	6.3	41.3		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [gwefan Fy Ysgol Leol](#). Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad. Categoriâu Cymorth i Ysgolion o [wefan Llywodraeth Cymru](#)

Nodiadau: i) Trothwy Lefel 2 = 5 TGAU neu fwy, graddau A*-C, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. Mae'r newidiadau i'r mesurau yn golygu na ellir cymharu data 2017 yn uniongyrchol â data'r blynyddoedd blaenorol. Gweler tudalen 1 ac adran Nodiadau [datganiad ystadegol Rhagfyr 2017](#), [blog y Prif Ystadegydd](#) a [datganiad i'r wasg Llywodraeth Cymru](#) ar 6 Rhagfyr. Gweler Nodiadau (ii) i (vi), Tabl 17.

Cyflawniad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2 mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant: Dadansoddiad cryno ledled Cymru

Oherwydd newidiadau ym mesurau perfformiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel yn 2017, mae'r dadansoddiad hwn yn canolbwyntio ar **newidiadau rhwng 2013/14 a 2015/16, yn dilyn y ddwy flynedd gyntaf** o raglen Her Ysgolion Cymru.

Rhwng 2013/14 a 2015/16:

- Roedd **34 o blith 39** o ysgolion **ledled Cymru** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2. Roedd gan 12 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
  - Roedd **29 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**. Roedd gan 15 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
  - Roedd **23 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2**. Roedd gan 14 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **28 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**. Roedd gan 22 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.

Dadansoddiad cryno yn ôl Consortia Rhanbarthol

ERW - Addysg drwy Weithio Rhanbarthol - (Abertawe, Castell-nedd Port Talbot, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Powys, Ceredigion)

Rhwng 2013/14 a 2015/16:

- Roedd **4 o blith 4** ysgol yn y **De-orllewin a'r Canolbarth** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2**.
- Roedd **4 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2 **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**.
- Roedd **3 o blith 4** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2**.
- Roedd **4 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**

EAS - Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru - (Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Blaenau Gwent a Thorfaen)

Rhwng 2013/14 a 2015/16:

- Roedd **11 o blith 14** o ysgolion yn y **De-Ddwyrain** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2**.
- Roedd **10 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**.
- Roedd **6 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2**.
- Roedd **9 o blith 14** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**

GWE - Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol Gogledd Cymru - (Sir y Fflint, Conwy, Wrecsam, Gwynedd, Ynys Môn, Sir Ddinbych)

Rhwng 2013/14 a 2015/16:

- Roedd **3 o blith 5** ysgol yn y **Gogledd** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2**.
- Roedd **1 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**.
- Roedd **3 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2**.
- Roedd **3 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**.

CSW - Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De - (Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg)

Rhwng 2013/14 a 2015/16:

- Roedd **16 o blith 16** o ysgolion yng **Nghanolbarth y De** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy cynwysedig Lefel 2**.
- Roedd **14 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad trothwy cynwysedig Lefel 2 **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**.
- Roedd **11 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2**.
- Roedd **12 o blith 16** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **trothwy Lefel 2 disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim**

Data cyrhaeddiad pwnc craidd TGAU yn ysgolion 'Llwybrau Llwyddiant' Her Ysgolion Cymru

Oherwydd newidiadau ym mesurau perfformiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2, mae dadansoddiad y papur hwn o effaith barhaus rhaglen Her Ysgolion Cymru ym mlwyddyn academaidd 2016/17 yn canolbwyntio ar gyfraddau cyrhaeddiad mewn pynciau craidd unigol.

Mae **Tablau 21 - 28** yn cyflwyno data ar ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a chyfraddau cyrhaeddiad pob disgybl yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg, Saesneg, Mathemateg a Gwyddoniaeth ar gyfer pob un o'r ysgolion Llwybrau Llwyddiant.

Cyfeirir at y **Categoriâu Cefnogi Ysgolion**, a bennir o dan **System Genedlaethol ar gyfer Categoriâu Ysgolion** Llywodraeth Cymru, ar gyfer pob ysgol ym mhob tabl hefyd. Mae'r System Genedlaethol ar gyfer Categoriâu Ysgolion yn defnyddio pedwar dyfarniad â chod lliw i asesu lle mae ysgol arni ar ei thaith wella a pha lefel o her a chefnogaeth sydd ei hangen arni. Mae ysgolion wedi'u categorio mewn trefn ddisgynnol fel a ganlyn: Gwyrdd, Melyn, Oren a Choch.

- Mae Tablau 21 a 22 yn dangos data ar gyfer TGAU Saesneg (y gorau rhwng laith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tablau 23 a 24 yn dangos data ar gyfer TGAU Cymraeg (y gorau rhwng laith neu Lenyddiaeth).
- Mae Tablau 21 a 22 yn dangos data ar gyfer TGAU Mathemateg.
- Mae Tablau 21 a 22 yn dangos data ar gyfer TGAU Gwyddoniaeth.

Tabl 21: Cynnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Saesneg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - pob disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg (i)					Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	Categori Cymorth Ysgol		
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	2013/14 (Ion 2015)		2016/17 (Chwef 2018)		
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	48.5	52.8	58.9	61.3	12.8	Oren	Coch	↓	
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	58.0	54.2	67.5	60.6	2.6	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Pentrehafod	ERW	50.7	59.2	63.5	53.2	2.5	Melyn	Melyn	→	
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	81.0	72.3	80.2	74.7	-6.3	Melyn	Gwyrdd	↑	
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	55.9	37.6	53.9	66.7	10.8	Oren	Coch	↓	
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	58.4	62.8	57.5	65.9	7.5	Oren	Gwyrdd	↑	
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	60.5	67.4	57.3	57.9	-2.6	Oren	Oren	→	
Ysgol Sant Cenydd	EAS	50.5	58.1	49.5	59.9	9.4	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Sant Julian	EAS	66.8	64.9	68.3	62.6	-4.2	Oren	Coch	↓	
Ysgol Sant Martin	EAS	59.1	63.8	70.1	67.1	8.0	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	52.1	55.3	52.5	57.0	4.9	Coch	Oren	↑	
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	60.8	68.1	61.3	30.4	-30.4	Oren	Coch	↓	
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	53.3	60.0	71.8	59.2	5.9	Oren	Melyn	↑	
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	56.6	53.4	49.7	54.0	-2.6	Oren	Coch	↓	
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	33.3	43.8	46.3	45.5	12.2	Coch	Coch	→	
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	65.8	69.6	56.8	61.5	-4.3	Oren	Oren	→	
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	65.2	74.5	70.1	64.7	-0.5	Oren	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd Cwmbriân (iv)	EAS	58.7	58.0	46.9	52.8	-5.9	Oren (2015)	Coch	↓	
Ysgol Treffynnon	Gwe	62.8	49.4	55.9	48.2	-14.6	Coch	Coch	→	
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	62.2	64.4	60.9	60.4	-1.8	Melyn	Coch	↓	
Ysgol Clywedog	Gwe	59.2	65.3	57.2	53.3	-5.9	Coch	Oren	↑	
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	48.8	58.3	59.9	54.9	6.1	Oren	Oren	→	
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	62.9	59.1	62.6	52.6	-10.3	Coch	Coch	→	
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	43.8	48.7	62.9	45.3	1.5	Oren	Melyn	↑	
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	62.6	63.8	69.9	43.9	-18.7	Oren	Coch	↓	
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	59.4	68.3	67.5	66.7	7.3	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	60.1	59.2	71.2	61.4	1.3	Oren	Melyn	↑	
Coleg Cymunedol Tonypandy	CSW	47.4	59.4	59.5	53.1	5.7	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Tonyrefail	CSW	60.1	64.4	73.9	59.6	-0.5	Oren	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	56.5	52.3	66.7	39.2	-17.3	Melyn	Melyn	→	
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	55.5	56.5	64.2	54.8	-0.7	Oren	Oren	→	
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	44.7	60.1	70.9	53.2	8.5	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	74.5	83.0	76.2	65.9	-8.6	Melyn	Gwyrdd	↑	
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	56.6	51.3	60.6	46.1	-10.5	Oren	Melyn	↑	
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	53.4	59.2	65.0	57.8	4.4	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	33.2	29.4	28.2	46.1	12.9	Coch	Melyn	↑	
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	40.2	38.6	56.1	42.5	2.3	Coch	Coch (v)	→	
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	39.7	64.1	53.9	30.5	-9.2	Coch	Coch (v)	→	
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	52.1	58.2	68.4	46.6	-5.5	Oren	Melyn	↑	
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		55.7	58.7	61.4	54.8	-0.9				
Cymru gyfan		66.2	68.6	69.3	66.2	0.0				

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, Gwefan Fy Ysgol Leol a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau:

- i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Saesneg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg.
- ii) Mae data 2016/17 a 2015/16 yn seiliedig ar y garfan o ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Mae data blynyddoedd blaenorol yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.
- iii) Daeth Ysgol Gyfun Abertyleri yn Gymuned Ddysgu Abertyleri ym mis Medi 2016 ar ôl iddi gael ei chyfuno â nifer o ysgolion cynradd a symud i ystod oedran 3-16. Cafodd ei chategoreiddio fel Coch yn 2014/15 a 2015/16.
- (iv) Ffurfiwyd Ysgol Uwchradd Cwmbrân ym mis Medi 2015 ar ôl cyfuno ysgolion Llantarnam a Fairwater. Roedd categori Llantarnam yn Goch yn 2013/14, tra bod Fairwater yn Felyn.
- (v) Cyfunodd Ysgol Uwchradd Glyn Derw a Choleg Cymunedol Michaelston i ffurfio Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ym mis Medi 2017. Categori cymorth yr ysgol newydd yw Coch.
- (vi) Cyfartaledd cyfansymiau ysgolion yw hwn yn hytrach na chyfartaledd pob disgybl unigol ym mhob ysgol.

Tabl 22: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Saesneg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim

Ysgol	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Saesneg (i)						Categori Cymorth Ysgol	
	Consortia	2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	2013/14 (Ion 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	43.3	35.0	51.7	34.6	-8.7	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	20.0	34.3	44.8	31.8	11.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrehafof	ERW	37.3	32.6	42.6	39.6	2.3	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	50.0	60.0	77.8	40.0	-10.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	26.1	23.1	48.1	47.4	21.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	43.2	44.0	44.8	53.6	10.4	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	41.9	31.8	30.8	23.8	-18.1	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	30.4	29.3	37.1	23.5	-6.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	37.7	30.2	37.8	44.2	6.5	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	33.3	17.2	43.5	29.6	-3.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	41.7	29.4	33.3	36.0	-5.7	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	48.8	52.6	47.8	20.0	-28.8	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysleri	EAS	31.9	51.2	51.1	46.9	15.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	31.5	43.2	25.0	38.9	7.4	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	17.0	23.7	31.1	26.9	9.9	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	36.0	48.1	36.4	37.1	1.1	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	34.4	54.5	48.6	36.0	1.6	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrian (iv)	EAS			18.2	36.2	18.0	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	44.4	22.2	27.8	7.7	-36.7	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	46.7	40.7	27.6	33.3	-13.4	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	34.1	36.7	37.0	21.7	-12.4	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caerdybi	Gwe	52.0	53.1	25.0	52.9	0.9	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	26.3	35.9	28.6	30.8	4.5	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	13.9	31.7	42.9	34.3	20.4	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	53.5	45.5	52.8	32.5	-21.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	56.0	53.5	53.1	54.1	-1.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	33.3	15.4	45.2	44.1	10.8	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypanyd	CSW	20.6	31.0	36.4	48.0	27.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	31.6	34.4	48.4	40.5	8.9	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	43.4	38.5	63.8	26.3	-17.1	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	27.3	25.8	50.0	36.0	8.7	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	21.6	32.3	56.3	22.6	1.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	63.6	87.5	63.6	55.0	-8.6	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	32.1	40.0	60.0	40.0	7.9	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	34.0	42.6	51.9	31.9	-2.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW		18.9	18.9	38.6	19.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	34.9	26.5	44.0	28.6	-6.3	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	28.6	64.7	34.2	23.8	-4.8	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	29.0	41.5	51.3	23.8	-5.2	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		36.0	38.4	42.8	35.2	-0.8		
Cymru gyfan		39.8	45.1	47.1	41.7	1.9		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau: i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Saesneg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg, Saesneg a Mathemateg. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 23: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Cymraeg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - pob disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion yn ennill A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf (i)				Categori Cymorth Ysgol		
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	2013/14 (lon 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	57.7	56.1	70.6	55.1	-2.6	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	47.4	46.2	59.1	33.3	-14.1	Oren	Oren →
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		52.6	51.2	64.9	44.2	-8.3		
Cymru gyfan		73.7	75.2	75.1	74.5	0.8		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau:

i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Gymraeg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg.

Gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 24: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Cymraeg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim

Ysgol	Consortia	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill A*-C mewn TGAU Cymraeg lait h Gyntaf (i)				Categori Cymorth Ysgol		
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	2013/14 (lon 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	28.6	33.3	40.0	27.3	-1.3	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	66.7	50.0		50.0	-16.7	Oren	Oren →
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		47.7	41.7	40.0	38.7	-9.0		
Cymru gyfan		48.6	51.5	50.9	54.4	5.8		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau:

i) Mae data ar gyfer pob blwyddyn yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai laith neu Lenyddiaeth Gymraeg. Carfan Blwyddyn 11 2017 oedd y gyntaf i sefyll arholiadau yn erbyn y manylebau newydd ar gyfer TGAU Cymraeg.

Gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 25: Cynnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Mathemateg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - pob disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg (i)				Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	Categori Cymorth Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (i) (ii)		2013/14 (Ion 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	45.6	58.3	58.9	63.5	17.9	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	57.5	57.4	68.7	52.6	-4.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrehafod	ERW	50.7	62.5	60.9	54.2	3.5	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	76.1	69.7	77.9	76.3	0.2	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	51.7	51.3	70.6	62.4	10.7	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	46.1	59.3	60.4	62.3	16.2	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	57.9	61.8	65.7	56.2	-1.7	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	45.3	58.7	52.2	54.0	8.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	54.8	51.0	57.4	58.0	3.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	57.5	61.5	73.7	74.5	17.0	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	39.4	54.3	52.5	50.9	11.5	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwem	EAS	46.4	49.1	47.4	38.4	-8.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	47.3	44.5	55.4	56.2	8.9	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	54.0	64.2	57.0	52.7	-1.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	31.4	46.9	53.7	35.5	4.1	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	58.5	59.1	54.1	52.5	-6.0	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	53.2	63.0	61.4	60.5	7.3	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS	55.6	56.0	53.1	52.8	-2.8	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	51.1	52.9	66.2	48.2	-2.9	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	54.8	59.3	59.0	48.9	-5.9	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	55.6	59.1	59.1	51.9	-3.7	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caerdybi	Gwe	65.1	57.6	59.9	55.6	-9.5	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	56.5	52.5	54.7	41.0	-15.5	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	40.5	41.7	58.8	46.5	6.0	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	55.8	51.3	58.3	47.6	-8.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	52.6	47.9	63.8	62.3	9.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	60.7	62.0	65.9	61.9	1.2	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonypandy	CSW	38.3	54.7	62.6	60.2	21.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	62.6	52.1	64.8	57.7	-4.9	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willow s	CSW	53.7	51.6	55.3	61.8	8.1	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	59.1	55.4	66.2	45.2	-13.9	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	52.6	56.5	68.4	59.7	7.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	64.2	65.0	64.3	57.1	-7.1	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	42.5	51.3	54.9	64.5	22.0	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	48.3	50.0	61.9	53.0	4.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	31.8	20.4	40.2	35.7	3.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	29.9	27.3	31.8	41.3	11.4	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	25.6	26.2	32.6	24.4	-1.2	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	44.8	54.8	64.0	63.2	18.4	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		50.6	53.3	58.8	53.9	3.2		
Cymru gyfan		61.7	64.4	66.9	62.5	0.8		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau: i) Mae data 2017 yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai TGAU Mathemateg neu TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data cyn 2017 yn seiliedig ar y TGAU Mathemateg blaenorol. Y garfan a archwiliwyd yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â manylebau newydd TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 26: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Mathemateg mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim

Ysgol	Consortia	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Mathemateg (i)				Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	Categori Cymorth Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (i) (ii)		2013/14 (Ion 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	33.3	40.0	48.3	42.3	9.0	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	17.5	34.3	51.7	22.7	5.2	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrefhafod	ERW	35.8	39.5	38.3	33.3	-2.5	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	50.0	45.0	72.2	45.0	-5.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	13.0	42.3	51.9	21.1	8.1	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	29.5	46.0	48.3	50.0	20.5	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	35.5	31.8	42.3	33.3	-2.2	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	21.7	31.7	34.3	11.8	-9.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	18.0	20.9	29.7	37.2	19.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	25.0	10.3	56.5	44.4	19.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	25.0	29.4	41.0	44.0	19.0	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	34.1	34.2	43.5	28.9	-5.2	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysleri	EAS	27.7	34.1	35.6	40.6	12.9	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	27.8	45.9	33.3	44.4	16.6	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	19.1	31.6	42.2	19.2	0.1	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	34.0	38.5	34.1	28.6	-5.4	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	31.3	38.6	40.0	16.0	-15.3	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS			38.2	36.2	-2.0	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	38.9	55.6	44.4	23.1	-15.8	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	40.0	48.1	27.6	16.7	-23.3	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	27.3	33.3	44.4	21.7	-5.6	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caergybi	Gwe	64.0	40.6	33.3	47.1	-16.9	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	21.1	25.6	20.0	30.8	9.7	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	13.9	24.4	35.7	34.3	20.4	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	30.2	42.4	41.7	42.5	12.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	48.0	27.9	59.4	51.4	3.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	45.5	23.1	29.0	35.3	-10.2	Oren	Melyn ↑
Coleg Gymunedol Tonypanyd	CSW	17.6	24.1	30.3	40.0	22.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	42.1	21.9	48.4	51.4	9.3	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	43.4	38.5	48.9	55.3	11.9	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	36.4	22.6	46.4	32.0	-4.4	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barr	CSW	35.1	35.5	50.0	35.5	0.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	45.5	54.2	36.4	35.0	-10.5	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	25.0	35.0	40.0	50.0	25.0	Oren	Melyn ↑
Coleg Gymunedol Y Dderwen	CSW	14.9	38.3	46.2	34.0	19.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW		16.2	29.7	29.8	13.6	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	20.9	17.6	28.0	21.4	0.5	Coch	Coch (v) →
Coleg Gymunedol Michaelston (v)	CSW	14.3	14.7	28.9	16.7	2.4	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	19.4	31.7	46.2	52.4	33.0	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		30.3	33.3	40.9	34.8	4.4		
Cymru gyfan		34.5	39.2	43.6	38.3	3.8		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau: i) Mae data 2017 yn seiliedig ar ganlyniad gorau'r disgyblion o naill ai TGAU Mathemateg neu TGAU Rhifedd Mathemateg. Mae'r data cyn 2017 yn seiliedig ar y TGAU Mathemateg blaenorol. Y garfan a archwiliwyd yn 2017 oedd y gyntaf i ymgymryd â manylebau newydd TGAU Mathemateg a TGAU Rhifedd Mathemateg. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 27: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Gwyddoniaeth mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - pob disgybl

Ysgol	Consortia	% o'r holl ddisgyblion yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth (i)					Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	Categori Cymorth Ysgol	
		2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	2013/14 (lon 2015)		2016/17 (Chwef 2018)	
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	75.4	78.9	81.5	65.7	-9.7	Oren	Coch	↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	85.6	87.9	88.3	84.6	-1.0	Coch	Melyn	↑
Ysgol Pentrehafod	ERW	86.7	97.3	94.9	53.7	-33.0	Melyn	Melyn	→
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	77.6	85.1	81.4	75.3	-2.3	Melyn	Gwyrdd	↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	56.8	76.1	81.4	76.1	19.3	Oren	Coch	↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	84.4	89.0	96.3	64.5	-19.9	Oren	Gwyrdd	↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	92.1	95.1	86.7	47.9	-44.2	Oren	Oren	→
Ysgol Sant Cenydd	EAS	48.4	68.6	73.1	82.9	34.5	Coch	Melyn	↑
Ysgol Sant Julian	EAS	90.8	84.5	49.4	69.5	-21.3	Oren	Coch	↓
Ysgol Sant Martin	EAS	74.0	85.1	93.4	88.8	14.8	Coch	Melyn	↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	96.5	98.9	91.0	59.6	-36.9	Coch	Oren	↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	92.8	95.7	23.4	38.4	-54.4	Oren	Coch	↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	77.2	89.0	89.3	39.2	-38.0	Oren	Melyn	↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	83.1	83.4	67.3	88.7	5.6	Oren	Coch	↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	64.7	48.4	36.8	89.1	24.4	Coch	Coch	→
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	75.6	68.7	47.6	75.0	-0.6	Oren	Oren	→
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	79.1	87.5	75.6	64.7	-14.4	Oren	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd Cwmbrân (iv)	EAS	90.2	86.3	87.8	92.7	2.5	Oren (2015)	Coch	↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	87.2	97.6	95.6	71.4	-15.8	Coch	Coch	→
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	97.0	90.4	87.2	55.4	-41.6	Melyn	Coch	↓
Ysgol Clywedog	Gwe	78.6	79.3	89.3	61.5	-17.1	Coch	Oren	↑
Ysgol Uwchradd Caerdybi	Gwe	93.8	93.8	86.1	71.1	-22.7	Oren	Oren	→
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	84.4	82.3	86.6	78.8	-5.6	Coch	Coch	→
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	66.1	63.5	92.8	86.0	19.9	Oren	Melyn	↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	85.9	88.8	90.4	95.1	9.2	Oren	Coch	↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd	CSW	82.3	79.6	96.3	95.7	13.4	Coch	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	72.6	63.6	87.6	65.9	-6.7	Oren	Melyn	↑
Coleg Cymunedol Tonypandy	CSW	86.4	87.5	74.8	91.8	5.4	Coch	Melyn	↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	96.3	96.9	97.9	98.7	2.4	Oren	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	60.5	59.4	95.1	49.0	-11.5	Melyn	Melyn	→
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	93.3	95.2	96.6	92.2	-1.1	Oren	Oren	→
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	83.7	87.5	89.9	76.0	-7.7	Coch	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	99.1	99.0	95.2	73.6	-25.5	Melyn	Gwyrdd	↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	84.0	66.3	54.9	81.6	-2.4	Oren	Melyn	↑
Coleg Cymunedol Y Dderwen	CSW	92.0	81.2	88.9	87.4	-4.6	Coch	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW	48.0	34.8	31.6	24.0	-24.0	Coch	Melyn	↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	51.3	72.7	30.3	31.3	-20.0	Coch	Coch (v)	→
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	57.9	76.7	37.1	23.2	-34.7	Coch	Coch (v)	→
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	70.6	81.5	86.8	92.5	21.9	Oren	Melyn	↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		79.5	81.6	77.9	70.7	-8.8			
Cymru gyfan		82.3	84.0	82.4	75.6	-6.7			

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, [Gwefan Fy Ysgol Leol](#) a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau: i) Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Tabl 28: Cyfnod Allweddol 4: Cyrhaeddiad TGAU Gwyddoniaeth mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant - disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim

Ysgol	% o ddisgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn ennill gradd A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth (i)					Categori Cymorth Ysgol		
	Consortia	2013/14	2014/15	2015/16 (ii)	2016/17 (ii)	Newid pwynt % 2013/14 - 2016/17 (i) (ii)	2013/14 (Ion 2015)	2016/17 (Chwef 2018)
Ysgol Aberdaugleddau	ERW	66.7	72.5	69.0	42.3	-24.4	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Treforys	ERW	67.5	74.3	69.0	68.2	0.7	Coch	Melyn ↑
Ysgol Pentrehafof	ERW	79.1	93.0	91.5	37.5	-41.6	Melyn	Melyn →
Ysgol Bro Dinefwr	ERW	57.1	65.0	61.1	45.0	-12.1	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Bedwas	EAS	30.4	57.7	81.5	63.2	32.8	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Tredegar	EAS	63.6	82.0	93.1	42.9	-20.7	Oren	Gwyrdd ↑
Ysgol Gorllewin Sir Fynwy	EAS	83.9	86.4	96.2	14.3	-69.6	Oren	Oren →
Ysgol Sant Cenydd	EAS	26.1	36.6	65.7	55.9	29.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Sant Julian	EAS	82.0	79.1	35.1	51.2	-30.8	Oren	Coch ↓
Ysgol Sant Martin	EAS	72.2	65.5	100.0	70.4	-1.8	Coch	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Heolddu	EAS	97.2	100.0	82.1	52.0	-45.2	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Llanwern	EAS	92.7	94.7	21.7	31.1	-61.6	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Llysweri	EAS	59.6	87.8	82.2	21.9	-37.7	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gyfun Abersychan	EAS	63.0	78.4	47.2	86.1	23.1	Oren	Coch ↓
Ysgol Gyfun Abertyleri (iii)	EAS	61.7	36.8	20.0	76.9	15.2	Coch	Coch →
Cymuned Ddysgu Ebbw Fawr	EAS	50.0	65.4	36.4	57.1	7.1	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd y Coed Duon	EAS	56.3	75.0	62.9	40.0	-16.3	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Cwibrân (iv)	EAS			81.8	80.9	-0.9	Oren (2015)	Coch ↓
Ysgol Treffynnon	Gwe	77.8	94.4	88.9	61.5	-16.3	Coch	Coch →
Ysgol Bryn Alyn	Gwe	100.0	81.5	93.1	23.3	-76.7	Melyn	Coch ↓
Ysgol Clywedog	Gwe	70.5	76.7	81.5	43.5	-27.0	Coch	Oren ↑
Ysgol Uwchradd Caerdybi	Gwe	92.0	87.5	83.3	58.8	-33.2	Oren	Oren →
Ysgol Uwchradd Rhosnesni	Gwe	60.5	74.4	68.6	74.4	13.9	Coch	Coch →
Ysgol Uwchradd Pen-Y-Dre	CSW	58.3	51.2	96.4	77.1	18.8	Oren	Melyn ↑
Ysgol Gymunedol y Porth	CSW	76.7	78.8	83.3	90.0	13.3	Oren	Coch ↓
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Iltyd	CSW	76.0	74.4	93.8	91.9	15.9	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Pontypridd	CSW	45.5	23.1	67.7	38.2	-7.3	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Tonybandy	CSW	82.4	82.8	54.5	92.0	9.6	Coch	Melyn ↑
Ysgol Tonyrefail	CSW	89.5	90.6	96.8	97.3	7.8	Oren	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Willows	CSW	50.9	49.2	89.4	44.7	-6.2	Melyn	Melyn →
Ysgol Uwchradd Afon Taf	CSW	81.8	93.5	96.4	92.0	10.2	Oren	Oren →
Ysgol Gyfun y Barri	CSW	64.9	77.4	81.3	54.8	-10.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Gatholig Esgob Hedley	CSW	100.0	100.0	100.0	70.0	-30.0	Melyn	Gwyrdd ↑
Ysgol Uwchradd Cantonian	CSW	78.6	50.0	53.3	80.0	1.4	Oren	Melyn ↑
Coleg Cymunedol Y Ddenwen	CSW	85.1	61.7	82.7	78.7	-6.4	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	CSW		25.7	27.0	21.1	21.1	Coch	Melyn ↑
Ysgol Uwchradd Glyn Derw (v)	CSW	37.2	67.6	28.0	17.9	-19.3	Coch	Coch (v) →
Coleg Cymunedol Michaelston (v)	CSW	51.4	82.4	26.3	16.7	-34.7	Coch	Coch (v) →
Ysgol Uwchradd Hawthorn	CSW	54.8	75.6	82.1	85.7	30.9	Oren	Melyn ↑
Cyfanswm (cyfartaledd cymedrig) (vi)		68.7	72.3	71.0	57.6	-11.1		
Cymru gyfan		71.5	74.4	71.8	57.1	-14.4		

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, Gwefan Fy Ysgol Leol a gwybodaeth a ddarparwyd i Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad Cenedlaethol. Cyfrifiadau gan Wasanaeth Ymchwil y Cynulliad.

Nodiadau: i) Mae'r ffigurau'n cynnwys gwyddoniaeth sengl neu ddwbl, neu gymhwyster galwedigaethol cyfatebol. O 2018 ymlaen, ni fydd cymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol yn cyfrif tuag at y sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio, sy'n fesur perfformiad allweddol. Mae'n bosibl bod hyn wedi arwain at y newid mewn ceisiadau am gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol i gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth, i baratoi ar gyfer y newidiadau yn 2018. Hefyd, gweler Nodiadau (ii) i (vi) o dan Dabl 21.

Cyrhaeddiad mewn pynciau craidd TGAU mewn ysgolion Llwybrau Llwyddiant: Dadansoddiad cryno ledled Cymru

Oherwydd newidiadau ym mesurau perfformiad trothwy Lefel 2 a throthwy cynwysedig Lefel 2, mae'r dadansoddiad hwn o effaith barhaus rhaglen Her Ysgolion Cymru ym mlwyddyn academaidd 2016/17 yn canolbwyntio ar gyfraddau cyrhaeddiad mewn pynciau craidd unigol yn ystod tair blynedd y rhaglen. Dylid rhoi sylw i'r nodiadau sy'n cyd-fynd â Thablau 21 i 28 mewn perthynas â newidiadau i fesurau perfformiad, wrth ddarllen y dadansoddiad isod.

Rhwng 2013/14 a 2016/17:

- Roedd **19 o blith 39** o ysgolion **ledled Cymru** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **21 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan 9 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **0 o blith 2** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **0 o blith 2** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **23 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 9 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **24 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 14 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **12 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 7 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **15 o blith 39** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 10 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **20 o blith 39** o ysgolion wedi **gwella** eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.
- Roedd **8 o blith 39** o ysgolion wedi gweld **dirywiad** yn eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.

Dadansoddiad cryno yn ôl Consortia Rhanbarthol

ERW - Addysg drwy Weithio Rhanbarthol - (Abertawe, Castell-nedd Port Talbot, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Powys, Ceredigion)

Rhwng 2013/14 a 2016/17:

- Roedd **3 o blith 4** ysgol yn y **De Orllewin a'r Canolbarth** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan un o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **2 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan un o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.

- Roedd **0 o blith 1** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **0 o blith 1** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **3 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan un o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **2 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**.
- Roedd **0 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**.
- Roedd **1 o blith 4** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**.
- Roedd **2 o blith 4** ysgol wedi **gwella** eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.
- Roedd **1 o blith 4** ysgol wedi gweld **dirywiad** yn eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.

EAS - Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru - (Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Blaenau Gwent a Thorfaen)

Rhwng 2013/14 a 2016/17:

- Roedd **7 o blith 14** o ysgolion yn y **De-Ddwyrain** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan 2 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **9 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **9 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **8 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 6 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **6 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **5 o blith 14** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **6 o blith 14** o ysgolion wedi **gwella** eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.
- Roedd **5 o blith 14** o ysgolion wedi gweld **dirywiad** yn eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.

GwE - Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol Gogledd Cymru - (Sir y Fflint, Conwy, Wrecsam, Gwynedd, Ynys Môn, Sir Ddinbych)

Rhwng 2013/14 a 2016/17:

- Roedd **1 o blith 5** ysgol yn y **Gogledd wedi** dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**.
- Roedd **2 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**.
- Roedd **0 o blith 1** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **0 o blith 1** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Cymraeg (laith Gyntaf)**.
- Roedd **0 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**.
- Roedd **1 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**.
- Roedd **0 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**.
- Roedd **1 o blith 5** ysgol wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan yr ysgol hon gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **1 o blith 5** ysgol wedi **gwella** eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.
- Roedd **1 o blith 5** ysgol wedi gweld **dirywiad** yn eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.

CSW - Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De - (Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg)

Rhwng 2013/14 a 2016/17:

- Roedd **8 o blith 16** o ysgolion yng **Nghanolbarth y De** wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan un o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **8 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Saesneg**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **11 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 4 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **13 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran **cyrhaeddiad disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Mathemateg**. Roedd gan 8 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **6 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 3 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.

- Roedd **8 o blith 16** o ysgolion wedi dangos gwelliant o ran cyrhaeddiad **disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim i ennill graddau A*-C mewn TGAU Gwyddoniaeth**. Roedd gan 5 o'r rhain gynnydd o fwy na 10 pwynt canran.
- Roedd **11 o blith 16** o ysgolion wedi **gwella** eu **Categori Cymorth i Ysgolion**.
- Roedd **1 o blith 16** ysgol wedi gweld **dirywiad** yn eu **Categori Cymorth i Ysgolion**